

ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రారంభ విద్య

ANDHRA RASTRA PRARAMBHA VIDYA

విద్యావిద్యయః మానవత్వం

పంపుటయు (2)

[వందన 4, 5]

15 జూలై, ఆగస్టు 1953

11 AUG 1953

శ్రీయుద్ధి నామోదయః దేవీదేవతానామోదయః

కర్తా శ్రీ. వ. వ. వ.

శ్రీయుద్ధి నామోదయః దేవీదేవతానామోదయః

రావూలండ్రికి

★ H.O. ఏలూరు ★

ప్ర. 5. 5000

విషయసూచిక

1. నిత్యసంక్షేపరసము—
2. వయోజన విద్యాప్రచారము—(గేయ) — శ్రీ ఆర్. సుబ్రహ్మణ్యం
3. సాహసేశ్రీః ప్రతివసతి—(పద్య) శ్రీ ఓలేటి పంచముఖేశ్వరరావు
4. శ్రాంతవిద్యావిధానాన్ని — శ్రీ శీలా వెంకటప్ప
జయప్రదంచేయండి—
5. E-S-L.C ప్రభుత్వపరిశీలకట్టు } శ్రీ కె. సిద్ధలింగపిళ్ళ
సందలి మార్పు—
6. నిఋషేర—(పద్యకథ) — శ్రీ ఓలేటి రామనాథశాస్త్రి
7. ప్రాథమికవిద్య-కొత్తస్కేము — ఒక ఉపాధ్యాయుడు
8. నవీనవిద్య-గొప్పతనము — శ్రీ పత్రిగూడ పోతయ్య
9. నిరుద్యోగసమస్య — సంపాదకుడు
10. మనకర్తవ్యము — ఒక ఉపాధ్యాయ సోదరుడు.
11. నూతనవిద్యాప్రణాళిక — శ్రీ ఆర్. యల్. నరసింహారావు
12. సప్తమ స్వాతంత్ర్య దినోత్సవము — సంపాదకుడు
13. రికార్డుషీటు — శ్రీ పి. వై నారాయణార్యులు
14. తేడావమిటి? — (కథ) — శ్రీ ఉడుం బ్రహ్మయలింగం
15. వివేకపక్షాలు — ...
16. జాన్ జెలచిత్రప్రశ్నలకుసమాధానములు —
17. పదపూరణము — ...
18. వింతపదములు-పొతువుకథలు ...
19. మద్రాసు ప్రాథమికవిద్యానిబంధనలకు సవరణలు —
20. మాసఫలములు — లక్కావర్ణుల సర్వయ్యగారు.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర హారంభవిధి

విద్యావిషయిక మాసపత్రిక

సంపుటము 42]

వలూరు, జూలై, ఆగస్టు 15

[సంచిక 4, 5

వివరణము:

మనము నిర్వహించవలసిన దంశయు మనకొకటిగాని పనులకై గాదు, మనము దివ్య సంజంభము కలహరిమవి నిరారణ చేసికొనవలయును. మనకొక దివ్యమును కార్యభార మున్నదని, మనమాయక కొకటి జీవించు చున్నామని, ఆమన ప్రేమసంకేతమునే వ్యాపక మొనర్చు చున్నామని, ఋజువు చేసికోవలెను. ఉరక బోధనలిపిన మాత్రమున గాదు. ప్రతివాడు బోధకుడైన నుపయోగమేమి? అతిపవిత్రముగ జీవితము గడుపవలెను.

సంకీర్తనము:

కర్మనిత్యంత యుగ పరమాత్మనాజీవిత మావర్ష ప్రాయముగ నుండునట్లును
గ్రహించునుగాక!

నాచిత్తమునండి సంకుచిత భావములు తొలగి పోవునుగాక!

సర్వమున కాభగవంతుడే ఆధారముని విశ్వసించునుగాక!

స్వామి రామతీర్థ.

వయోజన విద్యాప్రచారము

ఆర్. సుబ్రహ్మణ్యం - టీచరు - బండార్లంక

1. విద్యకై వెనుదీయబోకండి! ఓ పెద్దలారా!
రాతి బడులకు రయముగా రండి!
విద్యయే విజ్ఞాన గుణధన - వినయకీర్తుల గూర్చుగావున
సద్యశశ్చంద్రకలు ధరపై - చక్కగా వ్యాపింపజేసిడి|| విద్య||
2. చదువురాదని తలచబోకండి! బడి కింక మీరు
చక్కగా నడుదెంచి చడువండి!
పన్నులన్నీ విద్యకొరకై - తిన్నగా చెల్లించుచుండియు
ఎన్నగా విద్యారమునకు - సున్నచుట్టుట న్యాయమేనా|| విద్య||
3. కన్నులుండిన గుడ్డివాడండి! విద్యావిహీనుడు
కాంచగా జగముందు నమ్మండి!
పూట పూటకు మారిపోయే - వుడమివృత్తులు తెలిసికొనుటకు
మాటలేటికి? విద్యకంటెను - మంచిసాధన మేదిలేదు|| విద్య||

సాహసే శ్రీః ప్రతివసతి

కలితావిశారద: ఓలేటి-పంచముభేక్త్యరరావు

౧. మనుచున్నతలోన మాపెద్దనాన్నవి వర్ణనమాల కెద్ది పాత్రమయ్యె? కాళిదాసు కావ్యకమనీయతాశ్రీకి వారసత్వహక్కు పడసె నెద్ది? ౨. ఈదృశ హిమాలయాగము మీడికి నవలీల న్నో-మిలమిల మెఱిసి మేదుర “గారీశంకర” పాదము కనుగొంటి వీవు ప్రతిభాశాలీ! ౩. దివి నంటు దివ్యశిఖరము— రవి నొరయుచు నున్న శిఖర రాజము — గారీ	శివశిఖరము కనుగొంటివి— “ఎవరెట్టు విశేత!” నీకు నివిగో జోతలో!! ౪. మంచుమల లటన్నమనసు నీ కుప్పొంగు నిఖిలశృంగపంక్తి నీకు లొంగు! నీ ప్రయత్నఫలము నేపాలునకు హంగు; ఎన్న దగిన వీర పెన్నిసింగు!! ౫. నిధులు ప్రోవుపడియె నీపాద సన్నిధి; స్వర్ణ పతకములకు స్థలము లేదు; శృంగ మున్నరంబె— ఈరాశి ఎత్తెంత సరిగ చెప్పవోయి సాహసాంక!

క్రొత్త విద్యా విధానాన్ని జయప్రదం చేయండి.

శ్రీ శీలా మెకటప్ప - టీచరు - కమలాపురం

మదరాసు ప్రభుత్వం ఆత్మసంకల్పముగా మనరాష్ట్రమంతటా నూతనవిద్యా ప్రణాళికను వేసవి సెలవుల అనంతరం ప్రవేశపెట్టుటకు విపుల సన్నాహాలు చేస్తున్నది. ఈ ప్రణాళికలో విద్యాబోధన మూడు గంటల అయినాకూడ మనవారి ప్రణాళిక కంటే మెరుగ్గావుంది. కారణం యేమంటే ఒకపూట మన బాల బాలికలకు నేడ, వ్రడంగం, వ్యవసాయం మున్నగు చేతి పనిలో శిక్షణ ఇచ్చేదానివల్ల కుశాగ్ర బుద్ధిగా, సుశిక్షితులుగా, అద్యేంద్రులు అవకాశం కల్పించబడింది. నేటి ప్రాథమిక విద్యా ప్రణాళికపై మన గ్రామీణులలో విముఖత్వం వుండినాకూడ, ఈ క్రొత్త ప్రాథమిక విద్యా ప్రణాళికను ప్రవేశపెట్టే దానివల్ల ఉపాధ్యాయ సోదరులు వివిధకుల వృత్తుల వారితోను, తలిదండ్రులతోను, అన్యోన్య సహకారముతో ఈ క్రొత్త స్కీమును జయప్రదంచేస్తే, మునుముందు దీన్నే విస్తృతంగాను, కట్టదిట్టంగాను, అమలు జరుప వచ్చును.

మన ప్రభుత్వం ఈ క్రొత్త విద్యావిధానాన్ని ప్రవేశపెట్టేముందు జిల్లా, రాష్ట్ర ఉపాధ్యాయ సంఘాల కార్యకర్తలతో చర్చించి, తగిన సలహాలు, సహకారం, పూర్తిగా పొందియుంటే మరీ బాగుండేది. ప్రభుత్వం సదుద్దేశంతో శీఘ్రగతినీ ఈ ప్రణాళికను అమలు జరుపడములో దేశావసరాలకు తగ్గట్లు మన బిడ్డలను సరైన శిక్షణలో తర్ఫీతు చేయవలసిననీ ఆభిలాష

హరసితుమే, అందులో బిడ్డల కాయ కష్టానికి మరీ ప్రాధాన్యం ఈయడం గమనార్హం.

నవ్య విద్యావిధానం వలన గ్రామాలలో మనబిడ్డలు చేతివృత్తుల్లో శిక్షణ పొందే దానివల్ల శారీరకంగా, మానసికంగా, ప్రత్యక్ష అనుభవాన్ని పొందడమేకాక కాణుకష్టానికి ఓర్పుకొనే దానివల్ల కష్ట సహిష్ణుతకూడ యేర్పడుతుంది. అద్యతన భావితో ఈ విధానంవలన శిక్షితులైన బిడ్డలలో విప్లవాత్మకమైన మార్పులుకూడ కలుగుతాయని ఆశించవచ్చును.

మన గ్రామ సీమల్లో ఈ క్రొత్త విద్యా విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టే దానివల్ల కలిగే ఆహోహలను; ఉపాధ్యాయ సోదరులు తొలగించేందుకు తీవ్రంగా ప్రయత్నించి కృత కృత్యులు కావాలి.

ఏమైనా మనరాష్ట్రంలోని ఒకలయో ఇరవై వేల ప్రాథమికోపాధ్యాయ సోదరులు ఈ ప్రణాళికను సాఫల్యం చేయడంలో, ప్రభుత్వంతో సహకరించి ద్విగుణీ కృతంగా శృషి చేస్తారని మిక్కిలి ఆశిస్తున్నాను.

E. S. L. C. ప్రభుత్వ సర్టిఫికేటు నందలి మార్పు

శ్రీ K. సిద్ధలింగపిళ్ల, టీచరు-తిరువతి.

(1) S. S. L. C. పరీక్ష యందొక విద్యార్థి ఉత్తీర్ణుడైనతొడనే అతని కొనగ బడు సర్టిఫికేటునందు iv, v, vi ఘాతముల యందు అతడు పొందిన మార్కుల యొక్క జాబితాను, అతని పేరును, ప్రోగ్రెసును, మొదలుగాగల వివరము, అందు పొందు పఱుపబడి, అదియొక పుస్తక ము రీతి ని (Book-form) ఉన్నది. School final పరీక్ష యందు తీర్ణుడుకాని విద్యార్థికికూడా అతడు పొందిన మార్కులను సర్టిఫికేటు నందు సమూహపఱుపబడి విద్యార్థికోరు నెడల అతని సర్టిఫికేటును నందచేయు నాచారమైయున్నది. అట్లుచేయుటలో నా విద్యార్థి తాను ఏసబుకునందు తప్పిపోయి నదియు గుర్తెరిగి, తానాపారమునందెక్కువ కృషిసల్పుటకు దోహద మొనగు చున్నది. ఇట్టి అవకాశము E. S. L. C VIIIth Std. ప్రభుత్వ పరీక్షలో తప్పి పోయినవిద్యార్థికి ప్రభుత్వము కల్పించక పోవడమెంతయు కోరినీయుము.

(2) ఇంతవరకు E. S. L. C VIII th Std. ప్రభుత్వపరీక్షలో తప్పిపోయినవిద్యార్థుల యొక్క మార్కులు తెలుపు నాచారము లేదు. అట్లు తప్పినది విద్యార్థులయొక్క మార్కుల జాబితాను నాయానందస్థలచే నిర్వహించబడు నాయాపారశాలల ప్రధానోపాధ్యాయులకు తెలిపిన, నెక్కువమంది విద్యార్థులే పాఠమునందు తప్పినదియు, అట్లు తప్పిపోవుటకుగల లోపములను, గుర్తెరిగి ఆయాపాఠముల బోధించు అధ్యాపకులు

తగు ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించుటకు బాధ్యులై యుందురు. విద్యార్థులను తామేపాఠములందు తప్పిరో అపారములపై ప్రత్యేక శ్రద్ధ (Special attention) వహించుట కవకాశముండును. కనుక VIII Std. ప్రభుత్వ పరీక్షాసంకరము విద్యార్థుఃకిచ్చు సర్టిఫికేటు పుస్తకరీతిని (Book-form) యొడి, అందు విద్యార్థియొక్క VI, VII & VIII Stds. యొక్క అభివృద్ధి వగైరాలు (the History of the previous Standards) తెలుపు వట్టిదిగానంజులెన. అనగా E. S. L. C VIII Std. ప్రభుత్వ సర్టిఫికేటును, S. S. L. C. సర్టిఫికేటురీతిగా నమలుజువుట సమంజసమని ప్రార్థించుచున్నాను.

(3) ఉన్నతపాఠశాలలోని IV వ ఘాతములో చేరుటకు దైనింపక చతుమాసు కొని తనజీవితమునందు పాల్గొనుటకు (to enter life) ప్రభుత్వ సంస్థలోగాని ఇతర యే సంస్థలోగాని, ఉద్యోగమునందు చేర నుద్దేశించిన ఒక VIII Std. అభ్యర్థి పరీక్షలో, నే ఒకటివేక కొన్ని పాఠములందు తప్పిపోయిన, S. S. L. C. ఇంతర్ మీడియట్ మొదలగు పరీక్షలోవలెనే ఆ తప్పిపోయిన భాగములను మోతము పరీక్షకు హాజరయ E. S. L. C. VIII Std. ప్రభుత్వసర్టిఫికేటును పూర్తి చేసికొను వడలి సమలునందుంచవలెనని కోరెదను. VIII Std. పరీక్షాఫలితము Fort St George gazette లో ప్రచురపరుచు

పద్యకథ:

ని టు పే ద

కవిశేఖర; ఓలేటి-రామనాథశాస్త్రి

గీ. తొల్లి ఒక గ్రామమున విరాజిల్లుచుండె, ఒక్క సన్యాసి — ఆత్మయొద్ద చాల
 ధనముగల మూట గలదు; “వీరబను డెవ్వ, డగునో? వాని కీ ధన మిస్తు” ననుచు
 * * * * * దలది... .. 1

ఆ. పురములోన ఊన్న ముప్పివారిని, నిరు పేదజనుల చూచి ప్రీతి వడక
 ఎవరి కీ ముడయ్యె—“అవురా! ఇదేమి? సన్యాసి నోటిచూట పమ్మరాను”... 2
 * * *

కం, అని ప్రజలలోన నమ్మకమును నగ్గగ అంతలోన పురమేలు నృపుం
 డను మోదముతో ఒకదిన, మున ఊరేగెడి సయము పొడగని యతియున్ 3
 * * *

ఆ. రత్నఖచితమైన రథమునో గల ధరా, ధివుని బిగిని పడెను తెలుపున ధన
 మున్ననంది విసరి సన్యాసి పకపక, నవ్వుచుండెను—ప్రజలు నివ్వెకపడ... .. 4.
 * * *

గీ. “ఏమి టీవోద్య మేమేమి టీవీచీత్ర”, మనుచు తలపోయకొడగిరి-అడమి నృపును
 “వీచియో? లేక వీకి పెట్టుయో? మ, రేసి కాకున్ను ఈయోగి కీపనము” —5.

ఆ. అనుచు రథము నిలుప జిజ్ఞాసించి, “న, న్యాసివర్య! వీర లచట నుండ—
 వారి కీ ముక ధన మీరితి నాకడ, విడిచిపెట్టి తేలి వెడగ?” యనిన... .. 6.
 * * *

గీ. “వారు వేరలు కారు భూపాలచంద్ర! నీవే నిటవీర వంశ గణించుచున్న
 తృప్తి చెందవు —వారు సంశృప్తి పడుదు, రెప్పడె నను...తనివయే ఎటగ వీపు...
 * * *

గీ. గొల్చుచున్నను రాజ్యములో గెలువవలయు, ననితలంతువు—పుజలయొద్దను ధనంబు
 పన్నురూపాన పీడింతు వెన్నతరమి? ఒక్క కణమైన సరె-తని వెంపినాశే! 8
 * * *

గీ. అనెడి బైరాగిచూటల ఆలకించి, “నీవు వనయిన యెల్ల నిజము! నిజము!
 నేను నిటువేదనే!!” అని నిఖంజనుల, మ్రోల సిగ్గంది—యోగింబాగడ నృపుమరి.
 * * *

(౮౨ వ పేజీ తరువాయి)

సందర్భమున పరిక్షలో విద్యార్థి యేభాగ కేంద్రము అనువుగానుండును.
 మున తప్పిపోయినదియు తెలిసికొనుటకు (4) ఈ 1954 సంవత్సరమునుండినవరు
 నాయూ సబకులకు Ex తెలుగునకు 'A' E. S. L. C. VIII Std. ప్ర భు త్వ పు
 అనియు, లెక్కలకు 'B' అనియు యిరీతిని యోగ్యతా పత్రములను పూర్తిచేసికొను
 కొన్ని సాంకేతికముల T. S. L. C. పద్ధతి (Completing method) నములు
 పరీక్షా ఫలితముల ప్రచురణచురీతి వారె జరుపవలెనని ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థించు
 ప్రచురపరచిన, నది ప్రయివేటు కేండిడేట్ల చున్నాను.

ప్రాథమికవిద్య - క్రొత్తస్కీము

శ్రీ రాజగోపాలాచారిగారి ధర్మమూ అంటూ ప్రాథమికోపాధ్యాయులకు యీ స్కీముద్వారా విశ్రాంతి వారికింది. సుఖపడగల కొలనువచ్చినది. ఎక్కువ పాఠశాలలు ఇద్దరు, మగ్గురు ఉపాధ్యాయులు గలవే గనుక లోగడ ఒక ఉపాధ్యాయుడు విధిగా రెండు తరగతులకై నాపాఠాలు చెప్పవలసి వచ్చేది. ఎక్కడోనాని ఒక తరగతికి ఒక ఉపాధ్యాయుడు లేడు. అంతచే ఆరెండు, మూడు తరగతులకు చెప్పవలసిన ఉపాధ్యాయుడు ఒకటి, రెండు తరగతులకే బోధించుట ఎంతయు సంతోషపడజనిన విషయము. ఒకతరగతికి బోధించునుండగా మిగిలిన పిల్లలసంగతి కనుగొనుటకు అవకాశము తక్కువగా నుండి వారి అల్లరినుండి తప్పించుకొనుటకు కొంత శ్రమపడవలసి వచ్చేది. ఇప్పుడా బెడద తప్పినది.

మనకు స్వరాజ్యము వచ్చినప్పటినుండి వ్యతిరేకముగనే అంగా బ్రాహ్మణి కాదను విమర్శనయే వివబుధులను గాని ఎవరుగాని చెప్పిన దానిని గమర్చి, అది ఆచరించువద్దము చెప్పినాడు చాల తక్కువయు వారు. ప్రతివారి మనస్సు వ్యతిరేకమునే నూచించుచున్నది. ప్రతికలలోని వ్యాపములే. ఈ క్రొత్తస్కీమును గురించిగాని, అంద్రరాష్ట్రమును గురించిగాని, ఇందుకు నిబర్హనములేయున్నవి. కర్నూలునుమాడనివారు క్రొత్తస్కీమునుఆచరించి అమలుపరచి అందలిసాధక వాధకములు విచారించని వారి వ్యాపములే అవనియు.

ఈ విద్యావిధానములోని మార్పుననుకూలత ఉపాధ్యాయులు, తల్లిదండ్రులు, విద్యార్థులుగూడ లాభమును పొందగలరు. లోగడఅధికారులు వచ్చినపుడు పాఠశాలలోని పాఠము తగ్గుటకు కొరతనులు నర్హు సాధారణముగా ఉప్పులు, కోరలు. విద్యార్థులు మొదలగునవిఅయివున్నవి ఇప్పుడాడగొట్టులు,కోరలు కోజులలో గూడ కొంతసొంత కలిగినవచ్చును. ఒక కోబా సాక్షాత్తము బడికివచ్చిన బాలుడు మరునటి దినము ఉదయము వచ్చును. ఇకనానికి రెండు పూటలకలపు. ఈ రెండుపూటలకలండ్రిప్రవాసిన ఉపయోగించు కొనవచ్చును. ఇందు కొంతయుచాఫ పున్నదిగాని కొలదిశ్రమఉపాధ్యాయు మిగిలుకొనిన కొంతలో కొంతగా పాఠమువృద్ధికొక చూసగు. పిల్లవాడు బడికిరాని రెండుపూటలు వాడుకొనమని

చెప్పి తల్లిదండ్రులలో కొంతమందిని ఒప్పించ వచ్చును. నాల్గివారావిమోదనే ఉధారపడు వాని వదలినను కొంతమంది ధైర్యము కలసినవచ్చెదగు. ప్రజలందరు అంత మూఁసవారు. కొంత స్వార్థమునకై ఉపయోగించు కొన్నను కొంతకై వేవనాకై గలవామందురు. కల ప్రపంచముగల గ్రామీణులలో పశువులను 10 గంటలకుగాని బీడులకు లోతరు. తుర్రవాడు అంతవరకు పాఠశాలలో ఉండవచ్చును. అట్టివానికిగూడ కొంత సవకౌశములభించి విద్యాభివృద్ధిచేసుకొన గలడు.

ఉపాధ్యాయుడులోగడ 20 మందికి చెప్పవారు ఇప్పుడు 10 మంది పిల్లలకే చెప్పవలెను గనుక లోగడగన్న ఇప్పుడు పిల్లవాని విషయమై రెట్టింపు శ్రద్ధతీసుకొను అవకాశమున్నది. నాలుగుభవములో లోగడ 5 వ తరగతికి భూగోళ పాఠములలో 30 నుండి 40 వరకే గల గంటమంది చెప్పవలసి వాడను. (వాడుతరగతులకు బోధించవలసి వచ్చుటచే) ఇప్పుడు మరినది లేక వరుసకు పాఠములు ఎక్కువగా చెప్పి అవకాశము గలిగినది. అట్లే పతి పాఠమునందును ఎక్కువగా బోధించుటకలకొను కలడు. ఇది అంతయు పిల్లవాని తనకలించునదియే గదా! ఇట్టిసంగతులే మానము ముఖ్యముగా తలపెట్టెదరు లకు బోధించి పిల్లలను బడికివంపు యేర్పాటుచేసు కొని, లోగడ 5 గంటలలో చెప్పిన పురువుకన్న, 3 గంటలలో ఎక్కువగా, శ్రద్ధగాచదువు పొగునని చెప్పవచ్చును. ఈనాల్గొకకొంత అనుభవములో ఇది చేసు గమనించిన విషయము.

ఒకటవ తరగతి పిల్లజహజుని విషయములో కొంచెము జాగ్రత్త అవనరహ. అయింటిలో మరొక విద్యార్థి అసన్నపిల్లవాని పరుసలొనకే వచ్చినాసరియే లేనిచో ఉడయము వచ్చిన బాలుడు తిరిగి మరునటి గోదానుధ్యావన్నముగానిరాడు గానఅట్టిసానికిసరిగా తెలియదు. ఇంటిప్రక్కనుండి పిల్లలకిలగలి పిల్లలచే కిబురుచేసి రెండవ పూట రావలసిన పిల్లలను పాఠము జరుపవచ్చును. ఇది కొంతకేలము అలవాటు కొవలెను. లేవు ఉదయము రావనసరము లేదని చెప్పగాని అనాడంతయు ఆపిల్లవాడు మాను కొను అవకాశముకలదు. ఇట్టిదానిని ప్రవిధముగా కొంతవరకు సర్దుకొవవచ్చును. శ్రమలేక యే ఫలిత

ప్రాథమిక విద్య క్రొత్త స్కీము

మానే విషయములోను పొందలేము గదా? కొలిది కోబాలు శ్రమపడిన తప్పక మంచి ఫలితమును పొంద గలము.

ఇంక పాఠశాలలోని కాలము పెరిగినది. విద్యార్థి లాభమును పొందినాడు. ఉపాధ్యాయుని కేమన్సుడి? లోగడ తోటపని చేయటో కాకర కాయలూ, తోటపనికాడో బంతిపూవులూ ఉపాధ్యాయులు కొందరు పొందెడివారు. ఇప్పుడు అతోట పనికి స్పష్ట నిశాచకము కలిగినారు. ప్రశస్తికము ఉపాధ్యాయుడు తోటపని పాఠశాలలో చేయడు ఇంటి వద్ద చేసుకొను అవకాశములేదు మరి వీనిగలి ఏమి? జీతములా పెరుగలేదు. కాలము పెరిగినది. ఇంటి వద్దనుండు ఖాళీతగినది జీతములు పెంచవలెను. ఒక గంటకాలము పెరిగినది గనుక ఏదో చంద్రున కొక నూలుపోగు యివ్వగలమనినారట అనూలు పోగునకే కట్టబడి అనూలుపోగు విలువయంత యైన ఉపాధ్యాయుడు అభివృద్ధి చూడవలెను. పిడుగునకు బియ్యమునకు ఒకటే మంత్రమును మన దృష్టిలోనికి రావీయరారు భరలు పెరిగినన్ని రెట్లు ఎక్కువ శీతల ములు పెంచలేర ఇప్పుడు చెప్పట మూనినామా అప్పుడు చెప్పట మూనుదుమా ఎంత ఎదిగినను

గొప్పకు తెల్లజేకోక అందుకని అది తనకోకను అడించు కొనుట మానలేదు.

ప్రజల జీవన ప్రమాణము పెరుగువరకు తల్లిదండ్రులు పిల్లలపై ఆధారపడి యుందురు. పిల్ల వాడు యజమాని యింటివద్ద భోజనముచేసిగాని, తన యింటివద్ద భోజనముచేసిగాని సాలునకు ర, రి, బస్తాల భాగ్యమును తెచ్చి తల్లిదండ్రుల కిచ్చును. ఇట్టివారి విషయములో గవర్నమెంటు కొంతమార్పు చేయవలసియుండును. ఒక కుర్రవానికి ఉదయము 10 గంటల వరకు యింటివద్దనుండి అప్పటినుండి యజమానిపనికి పోవలసివచ్చును. అట్టివాడు ఒక నాడు ఉదయమువచ్చి మరొక నాడు మధ్యాహ్నము రాజాలడు. అట్టివానికి నిత్యము ఉదయమే వచ్చు టకు కొంత అవకాశము కల్గించవలెను. లేనిచో లోగడ ఒక పూట ఒడికి వచ్చువాడు ఇప్పుడు పూర్తిగ మానుకొనవలసివచ్చును. లేదావాడు సగము చదువే చదువుకొనవలసి వచ్చును. ఇట్టి కొలిది మార్పు అతో ఈ స్కీమును అమలుపరచిన లోగడకన్న కనీసము ఒక పాలికయైనను విద్యార్థి లాభమును పొందగలడు.

ఒక ఉపాధ్యాయుడు

జయరామా వాచకములు 1,2,3,4,5,6,7 తరగతులకు

ఈ వాచకపుస్తకములు ప్రాథమిక విద్యార్థులకొకటిగా ప్రస్తుత వాతావరణమును నమస్కరించి మాతనముగ ప్రచురించబడినవి.

గ్రంథకర్తలు :

శ్రీ ఉపాధ్యాయులు సత్యనారాయణ, ఎం.ఎ., ఎల్.టి., గారు, వీరు జిల్లా విద్యాతాఖానికారులుగ చాలకాలము పనిచేయుటచే విద్యా వ్యాసంగములోను, ప్రాథమిక విద్యాపాఠ్యరచనములోను యనుభవవీయులు.

“కవిరాజహంస, కవికులాలంకార” ఇత్యాది విరుదాంకితులగు శ్రీవోలేటి పార్వతీశకవిగారు చాలకాలమునుండి భాషాసేవ చేయుచు అనేక గ్రంథములు రచించిన శ్రీ వెంకట పార్వతీశ్వర కవులలో నొకరు. ప్రాథమిక పాఠ్యగ్రంథములు వ్రాయుటలోగల యనుభవమునకు వీరురచించిన ‘బాలగీతావళి’యే సాక్షి.

వలయువారు:— రామా అండ్ కో, ఏలూరు

నవీనవిద్య - గొప్పతనము

పత్తిగూడ పాఠశాల - టీచరు - కొట్టిక,

ఇంతవరకుగల విద్యావిధానములోనను
న్వయ పద్ధతి ప్రయోగాత్మకముగ లేదు.
పాఠశాలయందు బోధింపబడు వివిధ పాఠ్య
విషయములకు పరిస్పర సంబంధములేదు.
బాలురకు ప్రణాళిక యందలి వివిధవిషయ
జ్ఞానమే కలుగుచుగాని, తనజీవితము బహు
ప్రపంచముగాను, సుఖముగాను, సాగించు
కొనుటకు అవసరమైన లోకజ్ఞానము కలు
గుటలేదు. గ్రంథస్థజ్ఞానాభి వృద్ధికి, లేట్
సంబంధమైన మానసిక వికాసమునకు,
ఎక్కువ ప్రాధాన్య మీయబడినదిగాని
విద్యార్థుల యొక్క స్వరూప శరీరాభివృద్ధికి,
ఆధ్యాత్మికాభివృద్ధికి. కావలసిన అవకాశ
మీయ బడలేదు. పాఠశాల వదలు సరికి
విద్యార్థి బలహీనుడై తన
కృత్యములను తాను నెఱవేర్చు
కొనుటకు శక్తిలేని వాడగుచున్నాడు.
విద్యార్థివడవు జీవితములో అతివ్యయ
సమన్వితముగు చున్నది. హేతువాదనకు
అనుకూలమైన పద్ధతిగాని. మన స్వరూపము
నకు అనుసరించక కృత్యముమై కాల్రునిక
మైన శిశుకేంద్ర పద్ధతియై యుండేదిగాని,
నిజమైనదికాదు. వస్తువులకు, సాంకేతికము
లైన అక్షరములకు, వాటితోగూర్చబడిన
మాటలకు, ప్రాధాన్యమీయ బడినది.
అనగా ఉపాధ్యాయుడు ఒక పాఠము బో
ధించునపుడు లేట్ సంబంధమైన వస్తువు
లను విద్యార్థులకు జూపక, అవస్తువులతో
పరిచయముచేయక, అవస్తుసంబంధమైన

వర్ణనకు ప్రాధాన్యమిచ్చి అవర్ణనద్వారా
వస్త్రజ్ఞానమును విద్యార్థులకు బోధించు
చున్నాడు. వస్తువును జూచుటచే కలిగిన
జ్ఞానము మిక్కిలి ఉత్తమముగ నికరముగా
నుండును. అవస్తువును ఇతరులు పరింపగా
వినుటచేత కలిగినజ్ఞానము అంత నికరము
గానండవేరదు. వ్యక్తియొక్క శారీరక,
మానసిక, నైతిక, ఆధ్యాత్మిక శక్తులను
నికసింపజేయునది. యథార్థమైనవిద్య,
భాషా, గణితము మొదలగు శాస్త్రము
లందు పరిచయము కలుగుటచే నచ్చిన
అక్షరాస్యత కేవలము విద్యగాదు. విద్యకు
ప్రాచీనభమునుగాదు. అది అంత్యమును
గాదు. అ అక్షరాస్యత స్త్రీ, పురుషులను
విద్యావంతులుగా జేయు నివిధమార్గము
అది ఒక మార్గము మాత్రమే. జీవితము
కొరకు జీవితముద్వారా జీవితాంతము వ
రకు నేర్చుకొను విద్య నవీనవిద్య. శిశువు
మాతృగర్భసమయది మొదలు మృత్యువు
వాలె ప్రవేశించు వరకుగల జీవితమంతయు
నవీన విద్యారంగ మగును. నిత్యజీవితమం
దలి శరీరశుభ్రత స్వచ్ఛ పారిశుద్ధ్యకీర్తులు
చదువులు మొదలగునవి నేతరపాలన మో
క్షమార్గములు ఉత్తమశాస్త్రీయత అను
మహత్తర విషయము లన్నియు జీవిత ప
ర్యంతము వ్యాపించు నవీన విద్యావిషయ
ములు. అరోగ్యము పాశుధ్యము స్వకా
ర్యా చరణము పౌరవిధులు మొదలగు జీవి
తమందవసరమైన ప్రాధాన్య ధర్మ నూత్ర

ములు ఈనవీన విద్యయందు నేర్పబడుచున్నవి. కనుక తనజీవితముతో ఆరంభించి దానితో పరస్పర సంబంధము కలిగించి తనజీవితముతో అంత మొందును. కావున పాఠశాలయందుగల వివిధ ప్రణాళికా విషయము లన్నియు ఒకదానితో నొకటి సంబంధ పరచి నేర్పబడు చున్నవి.

ఆరోగ్యము, పారిశుధ్యము, పౌరశిక్షా, ప్రార్థనలు, క్రీడావినోదములు మొదలగు నిత్యజీవిత విషయములవ్వారా ప్రణాళిక యందుగల భాష, గణితాది విషయజ్ఞానము, పిల్లలగు నేర్పబడుచున్నవి. ఇట్లు సామాన్య సమ్మేళన చేసినయెడల జీవితము నకు స్వతంత్రముఖ, సామగ్రి వికాసములు కలుగజేయును. అప్పుడే వ్యక్తిమొక్క-మూర్తిత్వము సంపూర్ణ వికాసము పొందును.

ఆ మూర్తిత్వము సంపూర్ణ విద్యావంతముగా అగునా, విద్య పరిశ్రమ కేంద్రమై యుండును. ఉపయోగమును పరిశ్రమతో శిశువునకు సవీనవిద్య ఆరంభించును.

శిశువు శిక్షణపొందుట మొదలుకొని చేతిపనులవ్వారా లాభదాయకములగు వస్తువులను తయారుచేయుటకును, బుద్ధి - ఆత్మ - మొదలగునవి వికాసము నొందుటకును, పరిశ్రమ కేంద్రమగు విద్యయందు ఎక్కువ అవకాశమున్నది. ఆ పరిశ్రమను గాని, చేతిపనిగాని, కేవలము వస్తువుల ఉత్పత్తిగాని విద్యార్థుల మనోవికాసమునకు నేర్పకల కనును. అట్లు చేసినయెడల సమస్తవృత్తి సమానత్వమును, వృత్తి గౌరవమును, విద్యార్థులు గ్రహింతురు.

పరిశ్రమ కేంద్రమైనదియు, సాశిల్పము గల ఉత్తమపాఠుల తయారుచేయునదియు, వ్యక్తిమొక్క శారీరక, మానసిక, నైతిక, ఆధ్యాత్మిక, వికాసములను కలిగించునదియు, అగు విద్యయే యథార్థమైనవిద్య.

ఇట్టి సంకుచిత తాతమునందు వ్యక్తి మూర్తిత్వమును, సంపూర్ణ విద్యావేత్సలను, కలిగించుటయే సవీన విద్యారంగములో ఒక ముఖ్యమైన గొప్పతనము.

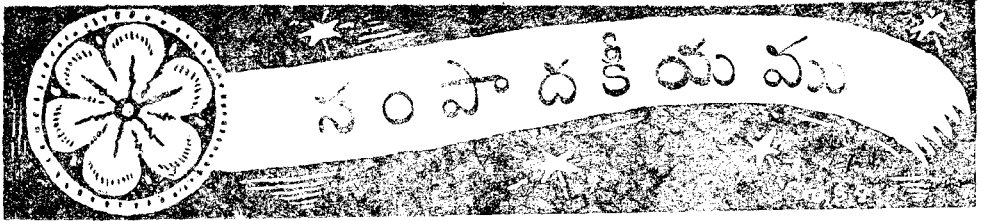
ఆంధ్ర రాష్ట్ర ప్రారంభ విద్య

అధ్యయనములకు కేటాయింపు

	పూర్తిపేజీ	అర్థపేజీ	పావుపేజీ		పూర్తిపేజీ	అర్థపేజీ	పావుపేజీ
1 నెలకు	10 0 0	6 0 0	4 0 0	6 నెలలకు	45 0 0	25 0 0	18 0 0
3 ..	25 0 0	16 0 0	10 0 0	1 సం॥కు	80 0 0	48 0 0	30 0 0

రామా అండ్ కో., ఏలూరు.

(బ్రాంఛ్స్:—రాజమండ్రి - గుంటూరు - తెనాలి- భీమవరం - విజయనగరం.

నిరుద్యోగ సమస్య

మనకు స్వాతంత్ర్యము సిద్ధించినప్పటి నుండి అధికాహారోత్పత్తికి అవిశేషకృషి జరుగుచున్నట్లే విద్యాభివృద్ధికి గూడ తీవ్రమైన కృషి జరుగుచున్నది. ఈ కృషివల్ల నేమి, పహానీకమనమగు గల్గిన ప్రబోధము వలనేమి, రాజకీయ చైతన్యమువలనేమి, ఎన్నెన్నో క్రొత్తవిద్యాలయములు వెలసి నవి. ముఖ్యముగా మనరాష్ట్రములో ఉన్నత పాఠశాలలేమి, కళాశాలలేమి, ఎన్నో స్థాపించబడినవి. ఇంకెన్నో స్థాపించబడుచున్నవి. ఇందుకు మనమందఱకు సంతోషించవలసినదే. కాని యింకా దాని యున్న చుహానద్రవమనుకూడ మనము నూర్చుదృష్టితో పరిశీలించి తగినంత జాగ్రత్త తీసుకోవలెను. లేకున్న అధికకాలములోనే ఒక మహావిప్లవము తప్పదేమో?

ఒక్క మనరాష్ట్రములోనే కలిసింపవత్సరము 80 వేలమంది చిన్న, చిన్న, చిన్న, పరిక్షలకును, బాదాపు 20 వేలమంది యూనివర్సిటీ పరిక్షలకు హాజరుచున్నారు. ఇందులో ఉత్తీర్ణుల సంఖ్య నాలుగవవంతుకు నిల్గియుచున్నప్పటికి అందులో సగానికి సగము ఇతరవృత్తులకు పూనుకొన్నప్పటికి - మొత్తము మీద బాదాపు పదివేలమంది ఉద్యోగాలకు తంటాలుపడుచున్నారు. ఇందులో ఏ కొద్ది

మందికి మాత్రమో ఉద్యోగాలు చిక్కుచున్నవి. తక్కినవారు స్పృహితులు, డిగ్రీలు, చంకన బెట్టుకొని గడపగడప త్రొక్కుచు, ఏ చిన్న ఉద్యోగమేగా దొలుగుతుందేమో అని చానాబాధలు పడుచున్నాడు. వీరి అవస్థచెప్పటకు వీలులేదు. కాస్తోమాస్తో ఉన్న డబ్బూ, భూమిలూ, చదువులకు సరిపోయినై. వేతే జీవనాధారాలులేవు. ఇతర మార్గాలవీని చాలంటే తగిన పనులులేవు. ఏనాటికైనా వీరికి ఉద్యోగమే శిష్యము.

ఇట్టివానంఖ్య ప్రతిపంపత్త్యము పెరిగిపోవుచున్నది. ఏందుకీ ఉద్యోగాలు ఎప్పుటనుండి లభిస్తువి? లభించకపోతే వీరి గతిదేమి? వీరైనా వృత్తివిద్యనా నేర్చుకొందామంటే అందుటికి అవకాశాలులేవు. వైద్యము, వ్యవసాయము. ఇజరీరింగు, మొదలైన వృత్తి విద్యాలయాల్లో స్త్రీలు లభించటమే మహాకష్టము. చదివునా ఖర్చుక్లాసులు, పైగా ఎన్నో సీఫాన్సులు, ఇవన్నీ వుంటేనేకాని స్త్రీలు లభించవు. జనసామాన్యానికి ఈ విద్యలు అందుబాటులో లేవనే చెప్పాలి. ఇకపోతే మామూలు కాలేజీ చదువులకే అందఱూ ఎగబడుచున్నారు. ఎక్కడక్కడి కాలేజీలు నిండిపోతున్నవి. ఈ విద్యావిధానానికి గమ్యస్థానమేమిటో

బోధపడుటలేదు. చదివేవాళ్ళలో నూటికి నూలుమంది ఉద్యోగాభిలాషులేకాని విద్య కొరకు చదివేవాళ్ళు ఒక్కరులేరు. ఈ సీతిలో ప్రతిసంవత్సరము వేలకొద్ది పెరిగిపోయే ఈ ఉద్యోగాభిలాషుల సీతియేమి? ఇంకా కేవల అనువైన సమర్థములు కనిపెట్టుకున్న నిరుద్యోగసమస్య ప్రబలిపోదా? నిష్పన్నము బయటపడదా?

ఈ సమస్య ఇప్పటి కన్నడే ప్రభుత్వ సమాలోచనలోకి చొచ్చుకపోయినది. మన రాష్ట్రముఖ్యమంత్రి 20 వేలమంది నిరుద్యోగ పట్టభద్రులకు ప్రాజెన్టుల్లోని ప్రాథమిక పాఠశాలలో బ్రతుకు దెబ్బపెట్టించుటకు ఒక సమగ్ర పథకాన్ని తయారు చేస్తున్నట్లు పత్రికలద్వారా తెలుస్తున్నది. గుడ్డిగా మెల్లలన్నట్లు ఇదికొనసాగితే కొంతవఱకు మంచిదే. ఈ నిరుద్యోగ సమస్య యూవహృత్ సమస్యగా పరిణమించుచున్నట్లు మున్న ఆగ్రాలో జరిగిన అలెండ్రియా కాంగ్రెసు కమిటీ చర్చలవల్ల తెలుస్తున్నది. ఆ చర్చల సారాంశాన్ని బట్టి ఏటేటా భారతదేశం మొత్తంమీద కొన్నిలక్షలమంది నిరుద్యోగులు తయారగుచున్నారని, వీరందఱూ యు.ఎస్. యల్. సి. లేక ఇంటర్మీడియటు వఱకు చదివి మానుకొన్న వారెనని, ఏవృత్తి విద్యలూ తెలియనివారని, ప్రజానీకంలో మధ్యస్థకానికి చెందినవారేనని, వీరికి జీవనసమస్యలు కల్పించే నిమిత్తం తగినట్లుగా పంచవర్ష ప్రణాళికలను మార్పుచెయ్యాలని, తేల్చుకొన్నట్లు రూఢిఅగుచున్నది కాని యిట్లా ఎంతకాలమని మార్పుచేయగలరు? ఏటేటా ఎంతమంది కని వసతులు కల్పించగలరు?

జూలై, ఆగష్టు]

అసలు ఈ సమస్యను ఈదృష్టితోగాక మరొక దృష్టితో తిలకించి పరిష్కరిస్తే తీరిపోతుందేమో అని మావిశ్వాసం. అదేమిట? సాధ్యమైతే అటు కాలేజీ చదువులకు ఎవబడకుండా విద్యార్థిలో కొన్ని లక్షలట్లులకు ప్రయత్నించాలి. అయితే ఇందుకు శాసనాలు కనికరావు. విద్యానిబంధకాలను కొంతవఱకు సడలించాలి. మీపడికే యు.ఎస్. యల్. సి. వరీక్ష పూర్తిఅయ్యే వాపలనే విద్యార్థులకు జీవనోపాధి కలిగించు ఏ వృత్తివిద్యలలో నైనా పరిపూర్ణత లభిచేటట్లు నిబంధించి విద్యార్థావసరాలు తీరించాలి. ఇదైనా ఇప్పటికూ దిశగా సిద్ధాంతరీత్యా శాసిస్తే చాలుదు. అన్నివిధాలా ఆదరణశాస్త్రంగా, విద్యార్థులకు పరితృప్తమాణంగా, నిబంధించాలి. ఒకవేళ ఇది మీపడిక పోతే వృత్తి కళాశాలల్లో ప్రవేశించుటకు విద్యార్థి మిమిలిన తగింది, యు.ఎస్. యల్. సి. వరీక్ష పూర్తిసేన వారందఱూ అడులుగా నిర్ణయించాలి. ఈ నిర్ణయనాతో బాటు అజినగివారి కందటికి వృత్తికళాశాలల్లో ప్రవేశమువ్వాలి. ఇంకా ఇప్పుడున్న వృత్తి కళాశాలలు చాలాపోతే వలసి నన్ని స్థాపించుటకు ప్రభుత్వం పూనుకోవాలి. కొట్టుకొంది జనాభాగల మనదేశంలో ఎన్నెన్నో పరిశ్రమలు నెలకొల్పటానికి అవకాశంవున్నది. ఇంకా భారీ పరిశ్రమలే అక్క అలేదు. చిన్న చిన్న పరిశ్రమలకూడ ఉపయోగ పడగలవు. పూర్వం మన దేశంలో అన్నివిద్యాలయాలలోను వృత్తి విద్యలు స్వీకారాణంగా నేర్పేవారని చరిత్ర చెప్పుచున్నది. ఇటువల్ల కళలలో ఎన్నో వృత్తివిద్యలు ఇమిడివున్నవి. ఇట్టి

అవకాశాలు ఉన్నతపాఠశాలలో అభిస్తే విద్యార్థులు ఉవ్వోగాలతోనూ బాధపడ వలసిన అవసరం వుండదు. ఈ లాటి మార్పుకు ప్రభుత్వం సిద్ధపడి ముందడుగు వేస్తే ఈ నిరుద్యోగసమస్య చాలవఱకు పరిష్కరింప జడగలదనీ, పారిశ్రామికంగా దేశంపైకి రాగలదనీ, మా విశ్వాసం.

ఈనాడు జనప్రభుత్వం ప్రాథమిక విద్యా ప్రపంచంతో ప్రవేశపెట్టిన కొత్త స్కీమును ఉన్నతవిద్యలో ప్రవేశపెట్టి పరీక్షాప్రమాణంగా నిబంధించినట్లుయితే యెంతో బాగుండదనీ, ఏవోన్ని చిన్న పరిశ్రమలలోనైనా విద్యార్థులకు చక్కని శిక్షణలభించదనీ, అందుకల్ల ప్రభుత్వాశయం నెలకొంటుంటేక, నిరుద్యోగసమస్య కొంతవఱకు తీరిపోయేదనీ, యస్. యస్. యల్. సి. వర్గంతో కొద్దిమంది విద్యార్థు

లకైనా వృత్తివిద్యా ప్రావీణ్యమువల్ల స్వతంత్ర జీవనోపాధికి వునాది యేర్పడి యుండదనీ, మా అభిప్రాయం. ఏమిటి కైనాసరే యీనిరుద్యోగసమస్య పరిష్కారం కావాలంటే వృత్తివిద్యలు పర్వతో ముఖంగా పెంపొందాలి. ఇప్పుడున్న విద్యా అయోగిన్నింటిలోను పరీక్షాప్రమాణంతో వృత్తివిద్యలు నిర్బంధంగా బోధింపబడాలి. నబ్బు, కాగితము, అచ్చుపని, బైండింగు, సిరావరిశ్రమ, నేత, మొదలైన చిన్నచిన్న పరిశ్రమలూ, లలితకళలూ, ప్రతిఉత్పత్తిపాఠశాలలోను ఉన్నతస్థాయిలో నర్పబడాలి. ఇందుకు ప్రభుత్వం ఆర్థికంగా తోడ్పడుటకు ముందడుగువెయ్యాలి అప్పుడే యీ నిరుద్యోగసమస్యకు స్వస్తి చెప్పగలమనీ మా మనవి.

— సంపాదకుడు.

అష్టాదశ పురాణసారము

(18 పురాణములు నాలుభాగములలో ముద్రించబడినవి)

శ్రీ దేవూరి జగన్నాథశర్మ విరచితము

ఇహపర సాధనకు 18 పురాణముల విశేషములను ప్రతివ్యక్తియు తెలుసుకొనుట ఎంత ముఖ్యమననమో అందరికిని తెలిసినవిషయమే. అట్టి పురాణములు సంస్కృతభాషయందుండుటచేత అందరును చదివి అనందించుటకు వీలు కలుగుటలేదు. ఆ కొరతను తీర్చుటకు మేము పురాణముల నన్నిటిని సంగ్రహముగా గెన్నడు కని విన యెరుగని కథలను సులభశైలిని రస ముప్పతిల్లునట్లు ఆబాలగోపాలము చదివి యానందించునట్లు ప్రణయించి ప్రచురించియున్నాము. కొద్దికాలమునకే అనేకవేల ప్రతులు అమ్మబడియున్నవి.

విడిప్రతి 1 కి సాదాబైండు వెల రు. 1-8-0

4 భాగములుకలిపిన క్యాలికోబైండు వెల రు. 6-8-0

ప్రబుద్ధుని : రామా అండ్ కో., H.O. ఏలూరు

బ్రాంచెస్ : గుంటూరు, రాజమండ్రి, భీమవరం, తెనాలి, విజయనగరం.

మన కర్తవ్యము

మన దేశము స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుకొని యాతేంద్రీయమునది, స్వాతంత్ర్య సంపాదనకు మనము చేపట్టిన మార్గము సవ్యాతీనవ్యమైనది. ప్రపంచమున కనివిది యెఱుంగని మార్గమున, భారతదేశ ఖటాధ్యాత్మిక శక్తి ప్రతిబింబించు సహింసామార్గమున, మన స్వాతంత్ర్య సమరము భగవానుని

యవతారముని పేరుగాంచిన మహాత్ముని నామకర్తవ్యమున సాగి యుండెను. తొలుత నగహసించిన పాశ్చాత్యుల సముదము కార్యరూపమును ధరించిన మన స్వాతంత్ర్య సమర ప్రభావముచుగాంచి యాశ్చర్యచకితులైరి. నిద్రాణమైయున్న భారతజాతి యొక్క సారిగ నాసేతు హిమాలయపర్వతము జేల్మ-ని కార్యరంగమున సమితో త్యాహముతో దూకినది.

అదినములలో కాంగ్రెసున సభ్యుడగుట యొకసంతోష హేతువు. ఖద్దరునుధరించుట, యాత్మసంతృప్తికారణము, రాత్నముపై నూలువడకుచు, మహాత్ముడు బోధించిన యన్యుశ్యతను బాటించుచు, కాంగ్రెసు బోధించిన కార్యకలాపమున నిమగ్ను

డయిన మానిసి యత్యంతకారవ భాజకు డయ్యెను. నేయేల మహాత్ముని యడుగు జాడలలో కేవల స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుటకు గంకణముకట్టుకొనిన వ్యక్తి యొక దేవదేవత నారాధింపబడెను, అనాదాతని హృదయము స్ఫటికీకర్తృలము, మనోవాక్కర్తృల నొకేతరుగ నడచి యును పరుత్సాగమునకు గురియై, కారాగారకేళి మనుభవించి యాతివౌక స్వార్థరహిత సన్యాసివలె నెల్లెడల బాగడబడెను.

కాలముగడచిన కొలది యు కాంగ్రెసు సంస్కృతభుక్త్యమువలన చివవులలో ప్రవేశించుటతో కల్మషములేమయ్యెను. మహాత్ముడిది కనిపిట్టయే స్వాతంత్ర్యసిద్ధికి దరువార కాంగ్రెసుసభయు రద్దుగావించుటకు బూనుకొనెను. అనక కారణములనే మన ముచుకొని దానికన్న ముందుగనే స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించితిమి, ఇది బోకమున నొక యదభుత ఘటనగ నెన్నబడెను. రక్తప్రసవంతులు ప్రవహించినగాని చేకూడదని నిశ్చయించు వారిని అహింసా మార్గమున స్వాతంత్ర్యము సిద్ధించుట నాశ్చర్యమగుటల నొనర్చెను.

ప్రపంచమున బ్రతికీరియు స్వేచ్ఛుచు గోరును, ఎవ్వరునుగోరి బంధమును నెత్తిపైకెత్తించుకొనకుగదా! పాశ్చాత్యుల యెలుబడిలో కష్టనష్టము లనుభవించుచున్న భారతజాతి స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుకొని మురిసిపోయినది. తమ కష్టములు గట్టి-నవని సంతసించినది, భారతీయుడు ప్రపంచమున తానును స్వేచ్ఛుగల పౌరుడనని గర్వముతో దుఁయెఱుకొని పరుగులకు అవకాశము చిక్కినదిగదాయని యానందించినాడు. హుడుగుడలకై పరపాలనము సంయవలె నిక కష్టపడ నశసరము లేదనుకొనినాడు. తనభార్యతో బిడ్డలతో సుఖ

మయ జీవితము గడుపవచ్చునని కలలు
 గనినాడు. పాశము! తానంతగ ఆశల
 బెంచుకొనాడో యంతగ దిగబారిపోయి
 నాడు. స్వాతంత్ర్యము వచ్చిన పిమ్మట
 నాతని కష్టము లెక్కువైనవి. తిసుటకు
 తిండి సరిగ లేదు. కట్టుటకు సరియైన
 వస్త్రము లేదు. దేశము, నీతి, మైత్రి,
 మర్యాదయనువానికి తావులేకుండ పోయి
 నది. మతియొక పితేమము, ఏ కాంగ్రెసు
 సంస్థలు సహర్షిశాలు జనించేసి ధనమును,
 శక్తిని వినియోగ మొనర్చుటచే బద్ధితు
 డని పూర్వము పేరుగాంచెనో, యాసంస్థకు
 జెందినవాడనని జెప్పకొనుటకు గూడ సిగ్గు
 పడవలసినంతగ నది కలుషితమయ్యెను.
 పదవులకై ప్రాకలాట, పొట్టలకై చేత్రి
 లాట, అదమ గనిపట్టి ధనములు సంపా
 దించుకొనుట మొదలు స్వార్థములకో
 చాలవలసిన కాంగ్రెసువాదులు పూర్వపు
 రూపమునే మోర్చుకొనినారు. జాతీయ
 ప్రభుత్వమునకే ప్రజలకు ప్రేమనకింది
 నది. తొంటి గొరవము నశించినది. ప్రభు
 త్వము దేశాభివృద్ధికి చలచెట్లు కాద్య
 ములలో మనసార బ్రవేశించుటకు ఇష్టపడ
 కున్నారు. ఇది పూర్వపు సిక్కి, నేటి సిక్కి
 కిని గల వ్యత్యాసము.

ఉపాధ్యాయ సోదరులారా :

ఇట్టి పరిస్థితులలో మన కర్తవ్యమేమి?
 దేశమునగల ప్రజలందరికంటె మనజ్ఞ
 బాధ్యత యెక్కుడుగనున్నది. దేశ ప్రజ
 లందరితోనను మనము చుట్టునగ బూడ
 బడుచున్నామట నే మొగనిది కాదు.
 వివేకము, నే ముదానము లేయవలసినవి క్లిష్ట
 పనుయమనగూడ బాధ్యతాముతముగ
 నిర్వహించితిమని యితరులు చెప్పకొనుట

కనువుక మింక నలేదు. నేడు పెద్దలు
 ప్రభుత్వ రథమును నడిపించుచున్నవారు.
 మనకు తోచిన విధమున దేశ ప్రజలను
 దృష్టి తొందెంచుకొని నడుపుచున్నారు.
 అనగనమున ప్రభుత్వమును చీకటి చూటికె
 విడర్పించుచు చుట్టే కాద్యములందు
 గూడ సూచన పడినందున దీనిగాదు.
 స్వాతంత్ర్యము సంపాదించు నిష్కలకారంధ
 సంవత్సరములలో నింతకంటె శక్తియుగ
 బ్రతిదేశమును గట్టుట అనుభవించి యున్న
 దేశము మన మెటుగనిది నడు. కాబట్టి
 మనము కష్టించి తెచ్చుకొనిన యీ
 స్వాతంత్ర్యమును సౌఖ్యమునము గా
 యుపయోగించుటకు శక్తిమంతులై పాటు
 పడుచునున్నాం. భావిభూమి గావలసిన
 కాలము మన యధీనమౌచున్నాము. మరె
 నిష్కలమంటి నడు నేకద క్తిగల వానరుగా
 నలమును తేముటలో మన బాధ్యత
 యెంతైన కలదు. మన మేకాద్యమును
 ప్రజలందరికీ జరపవలసివచ్చును. భారతదేశ
 మున్నతస్థితి కింతలో కష్టపనున కలదు.
 కావున దేశమొడవడవలసి కావలసిన దేశ
 భక్తి బీజములు పాటుకొనుటకు చుట్టుట
 మనకర్తవ్యము. మనమును దేశాభివృద్ధి కను
 నుగనుండు కార్యములను బూర్వమున
 విన్నగ బాల్చిన, దేశమును సామ్యముగ
 నుంచునట్లు దిద్దుటలో మహిషాసురు
 ప్రహుభూతి విహించుచు ముగిసించు
 నట్లు మెలగుట యుత్తమము. ఇందుల
 కార్థికాదిబాధలు మనకన్న వచ్చుననుట
 నిజమే. వివేక వాగవధిగలుచు దేశభక్తికి
 మన గాతము సరిగ నిర్వహించుటయని ఈ
 స్వాతంత్ర్య శుభదినముయందు మన దీక్ష
 వహించుముగ క!

— ఉపాధ్యాయ సోదరుడు.

నూతన విద్యాప్రణాళిక

గంటూరుజిల్లా - అమరావతి ఉపాధ్యాయ కేంద్ర కార్యదర్శి మూతన విద్యా ప్రణాళికను గురించి తెలుపుచున్న అభి పాయము -

ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించి కానించిన ప్రాథమిక విద్యావిధానము నందలి పొరలు వారిదృష్టిలో మిక్కిలి ఉపయోగకరమైనదే కావచ్చును. కాని ఇంగ్లీషులోవున్న "There is a long road between saying and doing." అను సామెతలోని యర్థమును - "Observe danger in what you do." అను నీతిలోని ప్రభావమును గమనించియుండిన బాగుండెడిదేమో? ఈ విధానమును ప్రాథమిక విద్యార్థులకు గాక ఉన్నత విద్యార్థులకు నిర్ణయించి అమలుపఱచి యుండిన మిక్కిలి ఫలప్రదముగా కొనసాగుటకు వీలుండెడిది.

ప్రభుత్వము ఈ విధానమును ప్రవేశపెట్టే ముందుజిల్లా, గ్రామ్య, ఉపాధ్యాయసంఘాల కార్యకర్తలతో సహాలోచనము జరిపి తగిన కలహాలు - సహకారాలు - పొందుకొంటే యెంతో బాగుండెడిది. ఎందుకంటే యీ విధానమునకు వివిధసంస్థలకు చెందిన పెక్కుమంది ఉపాధ్యాయులు తమ ఆగమ్యుని ప్రకటిస్తున్నారు. అందుచేతనే దీని పట్ల ప్రజామానముగూడ అండగా వున్నట్లు కన్పడుటలేదు. కొన్ని ప్రత్యేకముగూడ ఈ విధానాన్ని నిశితంగా విమర్శిస్తున్నవి. స్థానికసంస్థలు కూడా అంతగా సుముఖత మాట్టలేదు. ఈలాటి విముఖతకు ఎన్నో కారణాలుండవచ్చు. వాని లోచించి కొన్ని వివరిస్తాను.

ప్రస్తుత విద్యావిధానానికి, ప్రాథమికవిద్యార్థులవయస్సుకూ, కలసంబంధాన్ని మనమునుదుగా గుర్తించాలి. ప్రాథమిక విద్యార్థులు సహజంగా పన్న పదములు - అక్షరాలు - మంచి చెడ్డలను విచక్షింపలేని పసిపాపలు. అని అందరికీ తెలుసు. అట్టివారికోసమే యీ కొత్తస్కీము.

సాధారణంగా 1 వ తరగతి చదివేవిద్యార్థులు

విదారేండ్లయినా నిండని వయస్సుగలవారు. ఓరికి పదిక, బలము, పట్టుకొనుట చేతగాదు. పుస్తకాన్ని ఎట్లా తెరువలెనో తెలియదు. ఒకచోరుకుదిరికగా కూర్చుండుటకూడా చేతగాదు. వచ్చిరాని మాటలతో, మంచి చెడ్డ తెలియని చేష్టలతో వర్తించు ఈ పిన్నపాపలు ఏమి వృత్తిపనులు చేయకొగలరు? ఏసాధనముతో పరిశ్రమింపగలరు? ఎంతోజరు శ్రమకొర్యగలరు? ఈలాటి ప్రశ్నలు వీరినిగుఱించి యెన్నో భుట్టుకున్నవి. వీటికి సమాధానాలు చెప్పి తల్లిదండ్రుల్ని బిప్పించుట యెట్లు?

ఒకటవ తరగతినుండి 5 వ తరగతివఱకు చదివే విద్యార్థులు పదేండ్లకంటే మించని వయస్సు గలవారు. వీరు గృహముగా నీ వృత్తివిద్య చేయకొగలరు? ఎదులో ఉత్తముల కొగలరు? రఱుఱ పరిమాణాన్ని ఒట్టి విచారనే ప్రభుత్వంవారి ఆశయము ఫలిస్తుదన్న విమర్శయు కలుగుటలేదు. వయస్సుకు మించిన విద్య చేటు తెచ్చునేకాని మేలు చేమా గ్గునగదా?

అటులే వృత్తిదారుల విడ్డూరు ఇది ఉచిత రింపగలదని చెప్పవచ్చు. అయితాన్ని తీసుకొన్నా యీ పసిపాపల సహాయాన్ని తల్లిదండ్రు లంతగా కోరరు. తగినవయస్సు వచ్చినాక బారంతటవారే చేయకొగలరని వారసుకొంటారు. అంతగా వారి సహాయంకూడా ఆవసరమైతే ఆయవసరం తీరరాక వారేతమిల్లల్ని బడికింపకుండా వుండుకొంటారు. ఇది విూమూలుగా జరుగకూర్చు విషయమే. ఇందుకోసం ప్రత్యేకంగా అనుదినము ఒకపూట బడికి రాకుండు కానింపనలసిన పనిలేదు. ఇంటిలో అనుక్షణము మామూ వుంటారుగనుక వృత్తిదారుల విడ్డూరు ఆ హువృత్తులు సహజంగానే అలవడుతుంటాయి. ఇందుకు ప్రత్యేకశిక్ష అవసరమేలేదు. కమ్మరి, కుమ్మరి, వడ్డంగి, మేడరి, మొదలైన వృత్తిదారుల విడ్డూరు ప్రతిదినము ఒకపూట సెల విచ్చి ప్రత్యేకముగా నేర్పునదేమో తెలియదు. అదిగాక ఆయావృత్తిదారులు తమవిడ్డూరు చదువు

ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రారంభవిద్య

కోరుతున్నారని వృత్తి విద్యాగోక్షణము కోరుట లేదు. కాబట్టి వృత్తిదారుల విద్యల విషయములో యీ క్రొత్తస్కీము అనవసరమనియే తోచుచున్నది.

ఇక పోలే వ్యవసాయదారుల విద్యలకు ఇది యెంతవఱకు సహాయపడుతుంది? సాధారణంగా పడేండ్లు నిండని పిన్నలు వ్యవసాయపు పనులకు పనికిరావటం అందటికీ తెలిసిన విషయమే. కాక పోలే పంటపొలముల కాపురు, పశువుల మేపురు, వీరు కొంతవఱకు ఉపయోగపడవచ్చు. కాని అందుకు పెద్దలే వుంటారు. వీరికితోడు పాలేరు లుంటారు. కూలిజనులుంటారు. ఈపనులకు పిన్నలే వుండాలన్న నియమంలేదు. అసలీగాక వృత్తి దారులుకాని, వ్యవసాయదారులుకాని, తమవిద్యలు చదివి యెంతో గొప్పవారు కావాలని కోరుతారు గాని తమవలెనే జీవనోపాధికినూడ చాలని వృత్తులలో నిమగ్నులు కావాలని కోరురు. ఇది మానవ స్వభావం. ఈలాటిస్వభావం. గలవారికి యీస్కీము ఎంతవఱకు ఉపయోగపడుతుందో విద్యాధి కారులే చెప్పాలి. వారి ఆశయానికి ఇది గొడ్డలి పెట్టుకొగడేమా అని నాకు సందేహము కలుగు చున్నది.

ఇక పోలే ఏ వృత్తికి చెందని వారిపిల్లలు న్నారు. వారు సాధారణంగా బ్రాహ్మణులు, వైశ్యులు. వీరికి వృత్తులతో అనవసరమేలేదు. ఎంత శాసించినప్పటికీ కన్పరము, క. మృరము, వడ్డంగము నేత, మొదలైన వృత్తులు వీరునేర్చుకొరు. ఒకవేళ బలవంతపెట్టి నేర్పినప్పటికీ అది ప్రయోజనకారి గాదు. వైశ్యులకు సహజముగా వర్తకము వృత్తి. అయితే ప్రభుత్వము దీనిని వృత్తిగా పరిగణించు టిచ్చును. మిఠాయి, బిక్కుత్తులు, మొదలగువిషయం డారుములు చేయుట వృత్తి అనిపించుకోదా? కొను గోలు, అమ్మకపుబనులు, వ్యాపారపువిద్యలు గావా? వంతసారంపర్వముగవచ్చునీ వర్తకముమానివారు ఇతర వృత్తులునేర్చుకొందురా? ఇక బ్రాహ్మణులకువిద్యార్థ నమేవృత్తి. ఇదికొదవీ లేదీదీనితోపాటు వారుకృష్యా దికములైన ఇతరవృత్తులు నేర్చినప్పటికీ అవి నిరు పయోగములే. బ్రాహ్మణ వ్యవసాయము కూడ

సంతర్పణము" అన్న సామెత మరువరానిది ఇక ఎవరి కొరకు ఈ క్రొత్తస్కీము? దీనివల్ల ముక్కు-పచ్చలా రని ముద్దుపాపలు బాముకొనే చేమిటి? అదీగాక అందఱూ ఈ వృత్తివిద్యలు నేరేనే జీవనోపాధి లభి స్తుందా? అందఱూ నేనేవారైతే అందఱూ వడ్డం గుడైతే-అందఱూ కుంభకారులైతే కొనేజెవరు? ఇప్పుడున్న కొద్దిమందికే అయావృత్తులవల్ల జీవనము గడవనవచ్చుడు ఇంతమందికి యేలా గడుస్తుంది? ఇప్పు టికే నేత పని పెండు చాలినంత పనిలేక మగ్గాలు మూలబెట్టి మలమల మాడుతున్నారు? వృత్తులలో పోటీ యెంత అరిష్టదాయకమో ప్రభుత్వంయిండుక యోచింపవలెను. యీ క్రొత్తస్కీమువల్ల వృత్తులు తారుమారగుట తప్ప ప్రభుత్వమొందిన ఫలముండ దని నావిశ్వాసము.

అయితే ఈ స్కీమును ఉన్నతస్థాయిలో కొన్ని సరణులుచేసి, దేశాభ్యుదయ దృష్టితో ఉన్నత పాఠశాలలలోను, కళాశాలలలోను, ప్రవేశ పెట్టితే ప్రభుత్వాశయము చక్కగా నెఱవేరిగల దని చెప్పగలను. ఇందుకు తగినవారు ఉన్నత విద్యార్థులుగాని ప్రాథమిక విద్యార్థులు మాత్రము గారు.

ఏమనవచ్చిటికీ ప్రభుత్వము దేశాభ్యుదయ దృష్టితో ఈ స్కీమును అమలుపఱచినది గనుక వ్యక్తిగతాభి పాయము తెల్లుషును శక్తివంచన లేకండ దీనిని జయప్రథముగా కొనసాగించుటలో ప్రభుత్వముతో సహకరించుట ఉపాధ్యాయుల విధియైయున్నది. దీనివల్ల ఉపాధ్యాయులకు అద నపుచాకిరి తప్పదు. అయినప్పటికి మనము కిక్కురు మనకుండ చేయవలసినదే. కాని మనకష్టమును గుర్తించి మన జీవనధృతిని ప్రభుత్వము కొంతవఱ కైన మెచ్చింప గలదని నా విశ్వాసము. అట్టి యాలోచనము జరుగుచున్నదని, ఉపాధ్యాయులను తగ్గించమని, విద్యార్థులవిగాన భాషించుట యెంతయు ముదాకహము.

—ఆర్. యల్. సరసింహారావు

:: సప్తమ స్వాతంత్ర్య దినోత్సవము ::

ఆంధ్ర యుల పారతంత్ర్యమునుండి యావద్భారతము విముక్తి నొందిన పవిత్ర దినము ఆగష్టు 15 వ తేది, ఆరోజు మనకు ప్రతిసంవత్సరము మహాపర్వదినము. అట్టి పర్వదినములు ఆఱుగడచిపోయినవి. నేడు సప్తమ స్వాతంత్ర్యదినోత్సవమును యావద్భారతము జరుపుకొనుచున్నది. కాని యీ మహాదానందమునకు పరిపూర్ణత లేదనియే చెప్పవలెను.

ఎందుకందురా ?

కత్తిబట్టకుండ - నెత్తురు చిందకుండ - కదనములేకుండ - ఆత్మబలముతో పగు బుమునెరిప్పి - అహింసా సత్యశాంతిసాధనములతో ఆంగ్లభారతరాసినొంది - ఈమహాక్షేత్రమునకొక క్రొత్తపాతమునునేర్పి - అఖండవిజయమును సాధించిన అమరజీవి - జాతీయసమరసేనాని - అహింసా ప్రేమ మూర్తి - భారతస్వాతంత్ర్య భాగ్యప్రదాత భారతజాతిపిత - గాంధీ మహాత్ముడు మనకు దూరమైపోయినాడు. ఆ పవిత్ర మూర్తితోగలిసి ఈ రూపందము మహాభవించు భాగ్యము మనకులేదు. ఇది తీరని లోపము; అరసికోకాగ్ని; శాంతింపనిసంతాపము; ఊరటలేని యూరటము. ఇంతేకాదు -

ఈ అహింసా సమరమందు అకుంతిత దీక్షతో ముందడుగువైచి, తనసర్వస్వమును చేతమన కర్పించి, త్యాగము - వీరులై మహాత్ముని యుగబాటలనడిచి, స్వాతంత్ర్యరథమును బయ్యపదముగా ముందుకు గొనిపోయిన మహాసాధకులు, జాతీయ నాయకులు, ఎందరో యాయాచేడ్లలోపల మనకుదూరమైపోయిరి. ఇదికూడ మన యానందపరిపూర్ణతకు కొరతయని చెప్పక

తప్పదు. కాని -
కర్మగతి మగల్గు కర్తలెవరు !
విధి బలీశుము.
పుట్టినవాడు గిట్టకమానడు.
స్వప్నిధర్మమిట్టిది.
ఒడలు తెగిర జనములకు

తాపమొందరు సాధుజనులు.
అను సుభాషితారము నెఱింగి మన మూరటుం జెందక తప్పదు. ఒకకంట దుఃఖాశ్రువులు, మరొకకంట సంతోష భాషుములు, రాల్చుచునే మనవిాయానంద మనభవించును.

ఈ పవిత్రసమయమున మృతజీవులైన మహాత్ములకు తనసుయాయులైన మహానాయకులకు మన భాష్యాంజులు. వారి పవిత్రాత్మలకు శాంతి చేకూరుగాత ! దివ్యులైనవారు మన యానందోత్సవమును డిల కింతురుగాక ! వారి పవిత్ర పదచిహ్నములు మనకు మార్గదర్శకములై నూతనోత్సాహమును, నిస్సంగదేశసేవా పరాముణతను ప్రసాదించు గాత !

* * *

స్వాతంత్ర్య సమర సమయమున మనలో గుడరుకొన్న సంఘభావము ఈయాత్మేక్షతో చాలవఱకు సడలిపోయినది. ఏమహాసంస్థ యీవత్సజాభిమానమును చూరగొని, మహాశక్తివంతమై, బురిగిరిక్త్యమై యాంగ్లప్రభుత్వమును గజగజలాడించి. చేత స్వాతంత్ర్యమును సుసాదించినదో అట్టిజాతీయ మహాసంస్థ - గాంధీను - నేను కలుపితమైతి. స్వాతంత్ర్యము లభించినప్పటినుండి స్వార్థపరత్వము పెచ్చు పెరుగజొచ్చినది. మహాత్ముని పవిత్ర పోధలు నామమాత్రములగు

చున్నవి. ఖడ్గరు వస్త్రధారణ కపటనేష మన్నస్థితికివచ్చినది ఎవరికివారే-యముకా తీరే-అన్నట్లు ప్రతివిషయములోను జహు నాయకత్వము ప్రబలిపోయింది. కుచిమ ర్మలు, కుతర్కములు, బలపడిపోయినవి. ఈర్ష్యాద్వేషములు, పరస్పరావిశ్వాసములు బాధ్యతాసహిత ప్రవర్తనములు, చిందు ద్రోహ-సాగినవి. స్వాతంత్ర్యము వచ్చిన తరువాత స్వర్ణసాఖ్యము లభించునని కలలు గాంచినప్రజానీకమునకు నిరాశనిస్పృహలు లభించినవి. అనీనీతి, లంచగొండితనము, అకాశము నంటుచున్నవి. ఈ కలుషిత వాతావరణము మాతగాని విచ్చిన్నకర శక్తులు విజృంభించుచున్నవి. ఈ మహోప ద్రవమున కంటికి ముఖ్యకారణములు, స్వార్థపరతపెచ్చు పెరుగుట; సరియైననాడు కత్వములేకపోవుట. ఈ రెండు తొలగి గాని దేశము బాగుపడదు.

అయితే—

ఒకప్రభుత్వము మూడిపోయి మరొక క్రొత్త ప్రభుత్వము అమలులోనికి వచ్చినప్పుడు కొంతకాల మిట్టి సమర్థిభముగలుగుట సహజము. అదిగాక దేశవిభజనము వల్ల ఎన్నో విషమసమస్యలు మనప్రభుత్వము నెదుర్కొన్నవి. వీరి నదిగమించుటకే ప్రభుత్వ మంతకంటకు ముక్తి రినిస్కీరియైంది. ఇది నిర్మాణ కార్యక్రమమునకు పూనుకోగలదని నానమాశింపవచ్చును.

కాని—

కొన్నికొన్ని జాతీయ సమస్యలపట్ల ప్రభుత్వము గుడ్డిగాగాని, పక్షపాతముతోగాని, ప్రవర్తింపరాదు. ఇది చక్క-బడిన నాడు సమస్త సమయములు చక్క-బడగలవు. ప్రభుత్వ విధానమునందు కొన్ని

కొన్ని లోపములున్నను మొత్తముమీద అది సాధించిన విషయములు జగన్నుతి గాంచినవి.

ఏమైననేమి ?

ప్రస్తుతము ప్రజానీకమునం దలము కొన్న నిరాశా నిస్పృహలను, అవిశ్వాస మును, వెంటనే తొలగించి ప్రభుత్వము దేశభిక్షదయ కారకములైన వివిధజాతీయ ప్రణాళికలను అమలుపరచవలెను. అనీనీతిని రూపుమాపి అభ్యుదయ పథమున పరిపాలనా శకటమును పరుగెత్తింపవలెను. మహాత్ముడు గన్న కలలు సాధకము గావలెను. ఆయన తపోబలముచే సుపాదించబడిన స్వాతంత్ర్యము రామరాజ్యమును నిర్మింపగలిగినప్పుడే ఆ మహాత్ముని పని తాత్కాలికంపడగలదు; మన నా శీర్షదంపగలదు.

ఈ మహాకార్యమును జయపడముగా నిర్వహింపవలెనన్న ప్రభుత్వముతోపాటు గూడ సహకరింపవలెను ప్రజాసహకారమే ప్రభుత్వమునకు ప్రాణము. ప్రజలు చేతు, ప్రభుత్వము చేతు. - అన్న భావము నశించినప్పుడే మనది నిజమైన ప్రజాప్రభుత్వమని పించుకొనుట, అట్టి యుత్తమనితీరి పొందగలిగినవాడు మనకు నిజమైన స్వాతంత్ర్య దినోత్సవము.

ఈ మహా పర్యవసానమున మా సోదర ప్రజానీకమునకు మేమందిచ్చు శుభసందేశమిదియే! అచిరకాలములోనే రాష్ట్రస్వాతంత్ర్య దినోత్సవముగూడ జరుపుకొను భాగ్యము మనకు లభించుగాత!

జై హింద్ ! నందేమాతరం !

—సంపాదకుడు

రికార్డు షీటు

జూన్, జూలై నెలలో ఎలిమెంటరీ స్కూల్స్, హైస్కూల్స్, కాలేజీలు, ఇన్ స్టిట్యూట్ కల లాడుతూవుంటాయి. ఎలిమెంటరీ స్కూల్స్ నుంచి హైస్కూల్స్ కు; హైస్కూల్స్ నుంచి కాలేజీలకు, విద్యార్థులు తులడో పరంబాలుగా పరుగులెత్తుతూవుంటారు. హైస్కూల్స్ నుంచి కాలేజీలకు వెళ్ళే విద్యార్థులు ఉన్నత పాఠశాలను విడిచినట్లు ప్రభుత్వము చెప్పి మోగ్య తాపత్రము (Secondary School Leaving Certificate) రుపొందించనిచే కాలేజీలో ప్రవేశించుటకు వీలులేదు. మరియు అన్వేషికేయమందు కాలేజీ విద్యకు అర్హుడు Eligible for college studies, అనువిషయము కూడ వాడుకడన అనుభవించి ఎలిమెంటరీ స్కూల్ నుండి హైస్కూల్ కు పోయి చేరు విద్యార్థుల విషయములలో విద్యాం, ఎలిమెంటరీ స్కూలుకు విద్యార్థి క్రమముగ హాజరు గుడు, విదవతరగతి కోర్సును పూర్తి చేసి, అగ్రీక్షయందు కృతార్థుడై విద్యార్థి చదివిన పాఠశాల హెక్టామరునద్దకుంచి రికార్డు షీటు తీసుకొనవలెను. మరియు విద్యార్థి హైస్కూలులో జరుపు ప్రవేశ పరీక్షయందు ఉత్తీర్ణుడు కావలెను. ఇట్లు జరిగినవిచ్చుట ఆవిద్యార్థిని మొదటి ఫారమునందు ప్రవేశింపజేయవలెనని ప్రభుత్వ నిబంధన. కాని యీ నిబంధన ప్రకారము జరుగుచున్నచో చాలవోట్లు యిటు జరుగుట లేదు. ఎలిమెంటరీ స్కూలులో సూదు,

నాలుగు, అయిదు, తరగతులయందు విద్యార్థులు ఎవరివద్దనో ప్రవేశించదినట్లు సటిఫికేటు సరిపాదించిలినో శ్రమలకులో నై హైస్కూలులో ప్రవేశించుచున్నాడు. సంఖ్య (Roll) కొరకు వీరిని హైస్కూల్స్ లో ప్రవేశింపజేయుట జరుగుచున్నది ఇట్టి విద్యార్థులు వునాది లేని విద్యకు వీర్చుటచే విద్యాపరిమితి (Standard Edncatin) సరించుచున్నది. ఇందుకు అలకున విద్యార్థులు పలుమారులు పరీక్షలలో తప్పిపోవుటకు అనకాశమెక్కువగ కలదు. ఈ ప్రక్రియ అడ్మిషనుల వలన ఇన్ని నష్టములు కలుగుచున్నవి.

మరియు ప్రాథమిక పాఠశాల యందలి రికార్డు షీటున కెట్టి విలువయు లేకుండుటయే గాక, దానిని నిర్వహణ విషయమై ఉపాధ్యాయులకు శ్రమతిప్పటలేదు. ఈ విషయమును గూర్చి పెక్కు-యందిఉ పాధ్యాయులు తీర్మానములద్వారా ప్రభుత్వవృత్తికి తెచ్చియున్నారు. ఇట్టివినుచుమున శ్రీ ప్రభుత్వము వారు ఉన్నీరు మటు నమంజనము కాదనిమనవి చేయుచున్నాము. శ్రీ ప్రభుత్వము వారు యీ ప్రక్రియ అడ్మిషనుల సరికట్టి సరి విద్యార్థియు తప్పక ప్రాథమిక విద్యను పూర్తి చేయవలెని కావించి, రికార్డు షీటుకు లెగనవిలువ నొనగవలెనని ప్రార్థించుచున్నాము. టై హింద్.

— శ్రీ పూలపల్లి నై నారాయణులు

తేడా ఏమిటి ?

ప్రసాదరావుగారు ధనికులు. పెద్దమేద, నాకర్లు మహాభోగంగావుండి వారిని. తాతముత్తాతలనండి తరతరాలుగానమ్మన్న ఆస్తిబోలెడుంది. దాన్ని పెద్ద వడ్డీలకు ఇచ్చి లక్షలాదిన్నాడు, పూర్వీ నాలు గయిదు ఇట్లున్నాయి. వాటిమూలంగా బోలెడన్ని వస్తుంది దానితో నిర్మితగా కౌలుమీద కౌలువేసి జమీందారు వైభవాన్ని ఆనుభవిస్తున్నాడు.

ప్రసాదరావుగారిభార్య కామాక్షమ్మ. వారికి లేకలేక పుట్టాడు ఒకేఒకసుపుత్రుడు ప్రతాప్ కావలిసినంత అట్టి దానితోడు ఒక్కచే కొడుకు ఇక అతల్లినిండులకు అకొడుకుపైగల మనుకొరము వేరేచెప్పాలా? కామాక్షమ్మగారికి ప్రతాపంలే అమితమయిననుద్దు. అబ్బాయిమీద ఈగనన్నా వాలనీయదు. మనవాడు ఎన్ని పెద్దవపనులు చేసినా “చిట్టిబాబు చాలవంచివాడు. ఇంకొప్పుడు అటు వంటి పనిచేయడు” అని నమ్మిస్తుంది.

ఇక ప్రసాదరావుగారు ప్రతాపునకుల్లియ్యమాట అనరు, ఒక గడియనేపు ప్రతాపు కనబడకపోలే పంచప్రాణాలు పైకేపోతాయి. భనవంతులబిడ్డను. దానితోడు గారాలు పట్టి. అటువంటిప్పుడు ప్రతాపుగారి ప్రతాపం వేరేచెప్పాలా? అతడు చేసే ఆల్లరికి అంతులేదు. ఇకతల తల్లిదగ్గరా, అవతల తండ్రిదగ్గరా ఒకరికి లెలియనుండా ఒకరిదగ్గరదయ్య గంజాతూ ఇట్టమొచ్చినట్లు భర్తచేస్తుంటాడు. ఉప్పొద్దులా ధనలక్ష్మి అతివేయిలో మూలుగుతూ వుండవలసినదే. చెల్లెవుంటే నిమలకుమారుణా? అటువంటిప్పుడు మనవాడికి గేర్లకుతులకేంద్రం వకి చక్కగా పుస్తకాలు చేతపుచ్చుకొని తేవిగా బడికి పోయి, క్లాసులో నచ్చినంతసేపువుండి, నచ్చినపుడు మిత్రులతోపాటు ఉదాయించి ఏవోటలకో, ఎనిసిమాకో వేంచేస్తువుంటాడు. ఇదిమనవాడి దదువు.

దెబ్బకలవాడు, కౌతలసిగంతన్నచ్చనిశ్చంతరిగా వదువుకోవచ్చును. అయినా సరస్వతి అంటిలేగా?

లక్ష్మీఉంటే సరస్వతి వుండదు. సరస్వతి వుంటే, లక్ష్మీ ఉండదు. చదువంటే మనవాడికి తాను పాములావుంటుంది.

వారిది ఒక బీదకుటుంబం. చంద్రయ్య ఆ ఇంటి యజమాని. చంద్రయ్య చాలా మంచివాడు. సంఘంలో గౌరవంగా ప్రతుకతున్న క్యక్తి. ఉదాత్తభావాలు గలవాడు. ఒక విల్లులో కూలి పనిచేస్తూ కుటుంబాన్ని కట్టుకొనున్నాడు. చంద్రయ్య మంచిప్రవర్తనకు ఆ విల్లు కూలీలంతా అతణ్ణి తను నాయకుడుగా ఎన్నుకొని గౌరవిస్తూ వుంటారు.

అతనిభార్య రాధ. ఉత్తమ ఇల్లాలు. వున్నంతలో లోటులేకుండా గడుపుకపోతుంది సంసారాన్ని, పిల్లల పోషణలో తన బాగర్త తీసుకుంటుంది. వారిని తగిన అడుపులోవుంచి చెడుమార్గంలో ప్రవర్తించకుండా వుండేటట్లు వేయికళ్ళతో చూస్తూ వుంటుంది.

వారికి ఇద్దరు మగబిడ్డలు. ఒక అడవిల్ల. పెద్ద వాడు గోపీ; గెండ్రువాడు చంద్రం; కూతురు లక్ష్మి. పెద్దవాడు గోపీ మున్నూర్లలా తండ్రి పోలిక. నడకడికలో మంచితనంలో తండ్రికి తగిన బిడ్డను.

చంద్రయ్య తన బిడ్డలకు మంచి చదువులను చెప్పించాలని, వాళ్ళకు పుట్టోగాలు వస్తే చూచి ఆనందించాలని, తనవత ఈ కష్టన విల్లు కూలీ గాకుండా తనబిడ్డలు విద్యావంతులై సంఘంలో ఉన్నత స్థానాన్ని పొందాలని, అట్లాఉంటాడు. ఆ నిశ్చయముతో ఎన్నో కష్టాలతోనే బిడ్డలను చదివిస్తున్నాడు.

గోపీ హైస్కూలులో చదువుతున్నాడు. తన మంచి నడకడికతో అందరి అదరాభిమానాలకు పాత్రుడగుతూ. ప్రతి పరీక్షలోనూ అతడు ప్రథమ శ్రేణిలో ప్యాసవుతూ వచ్చాడు. అతనికి కౌతలసింది విద్య; తాను విద్యార్థి, విద్యను

అరిస్తూ తను బడికి పోతున్నాడు. ఉపాధ్యాయులు చెప్పేది శ్రద్ధగా విని, ఆకలింపు తేసుకొంటాడు. అంటే అతనికి ఇతర విషయములతో నిమిత్తము లేదు. తాను విద్యను అరిస్తూ బడికి పోతున్నాడు కాబట్టి తన కర్తవ్యాన్ని తాను గుర్తించి, ప్రవర్తించడం విద్యార్థివిధి. గోపీ తన విధి గుర్తించి పని చేస్తున్నాడు. తల్లిదండ్రులు కష్టపడి చదివిస్తోంటే తన ఇష్టమొచ్చినట్లు సంసరించక వారు తనకై ఎదురు అంత కష్టపడుతున్నారో గుర్తించి, తన ధర్మాన్ని తాను నిర్వర్తిస్తున్నాడు. అతడే గారు. ప్రతి విద్యార్థి తన విధ్యుక్తధర్మాన్ని తానుగుర్తించి పనిచేయవలసివుంది అప్పుడే విద్యార్థి, విద్యను సరియైన మార్గంలో అభవర్చుకోగలుగుతాడు.

పరీక్షలు దగ్గరకొస్తున్నాయి. అందరూ పరీక్షలకు శ్రద్ధగా చదువుతున్నారు. ఇక ప్రతాపస్వామిగారిని వేరే చెప్పాలా? వారికి నాలుగిళ్ళున్నాయి. అందులో ఒక గది మనవాడిస్వడికి ప్రత్యేకింపబడింది. అందు మనవాడు మిత్రహింసలతో పరీక్షలకు గట్టిగా చదువుచున్నాడు. ఇక వారు చదివే చదువుకు అంతు లేదు. అందరూ ఎలా లేదన్నా తొమ్మిదిగంటలకు ఆగండి చెరువంటారు. మరి ఒక అరగంట ఒకరి నొకరు పలకరించుకోవడంతోనూ, కుళలప్రశ్నలతోనూ, గడచిపోతుంది. ఇకవారు చదువు మొదలు పెట్టిటప్పుటికి తొమ్మిదిన్నరలో, పదో, అవుతుంది. ఇక వారు చదివేదివారికే తెలియకుండా వర్తించేస్తూ, వుంటారు. అందులో మళ్ళీ సినిమాగడవలూ, లోకాభిరామాయణము, జరుగుతూ వుంటుంది. ఒక అరగంట ఆలా చదివేటప్పటికి రెప్పలు మూతలు పడుతూవుంటాయి. దాంతో కలక కప్పు, టీ, చప్పరించి, కుసుకుతూ, జోగుతూ, మరి ఒక అరగంట గూడ్సుబండి సాగినట్లుగా సాగిపోతారు. ఇంతలో ఎవడో అంటాడు “ఇక చదువుచాలాండిరా తెల్లవారు ఝాడున లేచి చదువుతూ” మని దాంతో అలారం గడియారాన్ని ఏవాలగు, అయిదుగంటలకో పెట్టి, పక్కలుసర్ది పరుండేటప్పటికి పన్నెంట్లో, బంటిగంటలో చాటుతుంది. ఇంతాచేస్తే వారు చదివించి వారికే తెలియదు. ఇక తెల్లవారు బామున గడియారం ఎంతసేపని రొదచేసుంది పాపం? దానికి నోరుసాప్పిపుట్టి అదిపూయోవలసిందే గాని మనవాడు రీక్షగా! ఇకవారు లేచేటప్పటికి ఏడో, ఎనిమిదో, అవుతుంది. దాంతో పుస్తకాలు చంకను బెట్టుకొని ఇళ్ళకు వుడాయిస్తారు.

బాబై, ఆగష్టు]

ఇలా చదువుచే ఇక వాళ్ళేం స్వార్థపుతారు. రాత్రి అంతా మనవాళ్ళు చేసిన ఘన కార్యానికి కళ్ళు సంతరివ్వల్లా. రేయారవుతాయి. అది మనవాళ్ళు తెల్లవారూ కష్టపడి చదివారని తెలిసే సర్టిఫికేట్ అన్నమాట చింతనివ్వూంటి కళ్ళనో తను బిడ్డలు ఇళ్ళకు చేరుకొనే టప్పుటికి పాపం ఆతల్లిదండ్రులు తమ బిడ్డలు బాగా చదివుతున్నారని ఉల్లి తల్లివ్వయి పోతారు ఇంతాచేస్తే పరీక్షలో వారికి క్షువరకల్లాగమే అవుతుంది. దాంతో అగ్ని పర్యతం బ్రద్దలయ్యవలయు, గుండెలు బారిపోతాయి. ఆ తల్లిదండ్రులు మోవాళ్ళు కష్టపడే చదివారు కానీ పోయింది. దాకేంచేస్తూం అంటారు. ఇంకా లంచాలిచ్చి తమసిల్లల్ని తేసు చేయస్తూ ఉంటారు. ఇటువంటి వశపు చదివి ఏంప్రయోజనం? ఆరోగ్యానికి ధంకంకాని ఒక పూరిగుడిసెలో ఒక మాయ మూత చిన్నదీవపు వెలుతురులో నిశ్చలంగా ప్రకాంతమనస్కుడై చదువుసాగిస్తూ వుంటాడు గోపీ. ఎంతసేపు చదివితే ఏం? చచ్చింది నూటిగా మనస్సుకు తాకేటట్లు, అది ఎప్పుటికీ మరువకుండా వుండే టట్లు చక్కగా అర్థంచేసుకొని చదువుతాడు.

అదీ చదవవలసిన విధానం. అంటే గారు. అదిదు ఎప్పుడూ పరీక్షలకు సిద్ధంగానే వుంటాడు. పరీక్షలు దగ్గరకొచ్చాయి - కష్టపడి రాత్రి పగలనక చదవాలి అని ఆతనికి తెంగ లేదు. ఎందుచేత? - అదీదు ఎప్పుడూ చదువుతూనే వుంటాడు. ఎప్పుడూ పరీక్షకు సంసిద్ధంగానే వుంటాడు. కొంచెరు విద్యార్థులు పరీక్షలు దగ్గరకు వచ్చేవరకు పుస్తకము చేత పట్టరు. తీరా పరీక్షలు దగ్గరకు వచ్చినతరువాత రాత్రి, పగలు తెలియకుండా చదువుతారు. దాంతో వారికి మంటబట్టే చదువుకాదు - జబ్బు. దాంతో పరీక్షలకు కూడా హాజరు. కాల్చి పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. అటువంటిదికాదు మన గోపీచదువు.

ఆవాడు ప్రతాపకళ్ళు చింతనివ్వల్లాగున్నాయి. రెండురోజులనుండి రెండవఆట సినిమాకుపోవడం మూలంగా వశ్యువేడెక్కింది. ఇక ఆతల్లిదండ్రుల ఆరాటం వేరే చెప్పాలా? ఆతల్లిపడే బాధకు అంతులేదు. అంతగా చదవుకురా నామనా! ఆరోగ్యం చెడిపోతుంది. అయినా ఆనాధన పరీక్షలు పేసవకపోలే పుట్టిమనిగిపోతుందా ఏం? అంటుంది ఆమూర్తపుతల్లి.

జబ్బుంటేయీత్రం విజ్ఞానాన్ని అర్జించడానికేం తల్లిదండ్రులనుబట్టి వారిబిడ్డలకూడా తయారవు

తారు. కొమాతమ్మ చదువురానిది. ప్రసాదగారు గారిదిహూడా పనయాలచదువే. ఎదోతాతమ్మతాతలు ఆర్జించిపోయారు. దాంతో సుఖంగా గడిచి పోతుంది. అందుచేత విద్యవిలువ తెలియని ఆ మూర్ఖుల తల్లి చదువుమాలంగా. తన బిడ్డయొక్క ఆరోగ్యం పాడవుతుందని విచారించుంది. అంతేకాదు “కావలసినంత ఆస్తివుండగా చక్కగా తిరితిరక్క ఎందుకొచ్చినఅనర్థ” అంటుంది. “చదివినవార్యంతా పేలూ లక్షలూ, గడించేస్తున్నారా” అంటుంది.

అనంతవర్రం ప్రతాపు పరీక్షలలో ఫేలయ్యాడు అంతటితో చదువుకు స్వస్తి చెప్పాడు ప్రతాపు. దాంతో చల్లబడింది ఆతల్లిమనస్సు. ఇకమనవాడు ఎగిరిపోతాడు. ఇక ఆతనికి కొనలసినంత హాయి. చక్కగా తిరితిరగడమే. డబ్బుండిహూడా విద్యకు దూరమయ్యాడు ప్రతాపు.

గోపి అనంతవర్రం పరీక్షలలో ఉత్తమశ్రేణిలో ప్యాసయ్యాడు. ఆపనత్సరములో మోనూకులు చదువుమగిసింది. ఇకతాను కాలేజీలో ప్రవేశించి పోతున్నాడు అనితలంచుకొంటే కొలేజీధననాలు అందులో లెక్కచెప్పేవి తాను క్రొత్తగావించు న్నట్లు దృష్టిపథంలో గోచరించింది గోపి శరీరం అనందంతో పులకరించింది.

ఇక ఆకండ్రిఅనందానికి మేరలేదు. ఆనాటినుంచి ఉత్సాహంతో మిల్లకు పోయాడు. మిల్లలో పని చేస్తున్నాడేగాని అన్ని తనకొడుకు చదువుకలంపులే తనకొడుకు కాలేజీలో ప్రవేశిస్తాడు. బి.ఎ.లు, యం.ఏ.లు, ప్యాగవుతాడు. ఉద్దవుద్యోగంచేస్తాడు; తన కష్టంఫలిస్తుంది; తనఆలోచనల నెరవేరుతాయి అన్న అనందంతో ఆతని హృదయం ఉరుకలు తీస్తుంది ఆతనయత్నంలో పిచ్చు తెలియలేదు. చంద్రయ్యకు అంతే అంతా రెప్పపాటులో జరిగిపోయింది. గాలి మేడలు కూలిపోయాయి. కారుమబ్బులు కమ్ము తున్నాయి. అంతా దుఃఖనముద్రములో మునిగి పోయారు. చంద్రయ్యకుశరం ఆ భయంకరమిల్ల చక్కాలలో నలిగిపోయింది. అంతా కానరాకటి అంతా అగమ్య గోచరం.

చంద్రయ్యమరణంతో అంతా తారుమారయింది. గోపి

గాలిమేడలు పాతాళలోకానికి కృంగిపోయాయి. కోటుంబ పోషకుడయిన తండ్రి మరణించాడు. తన భావి అభివృద్ధినికోరి తండ్రి మరణించాడు. కోటుంబపోషణ ఎలాజరుగుతుంది? తను ఎలాచదువు తాడు. విద్యాదాహం అతనికి ఇంకాతీరలేదు. కాని చదువు ఎలాపాగుతుంది? ఒక్క తల్లిమాలంగా ఈ కోటుంబ పోషణ ఎలాజరుగుతుంది. చదువుమాన లేదు. మానకపోతే సంసారం గడవదు. ఇక గత్యం లేరని తేకపోయింది గోపికి. ఒక అగ్నిమూల చిన్న గునుస్తాగా చేరాడు.

ఎంతటి విద్యావ్యామోహం, ఎంతటి పిపాస, వుంటేమాత్రం ఏమిచేస్తాడు. పాపం గోపి? అర్థిక మాధ్యం అతని విద్యకు అడ్డుఅందింది. కడగండ్లు ఆతనిని కృంగిపోయాయి. తీరని ఆశలతో ఆలాగే పని చేస్తున్నాడు. కాని ఆ వ్యామోహం అతనిని పీడ లేదు. వాడు తను ఆశించిన కోరికలు అతని హృద యంలో నిల్చిపోయాయి. ఇప్పుడు తనతోడిస్నేహి తులు మోనూకులవలె కాలేజీలకు ఎగబ్రాకు తున్నారు. తాను నిర్భాగ్యుడు. విద్యాజీవితకు దూరమయ్యాడు. తన ఆశలు అడియ కలయ్యాయి. తాను కట్టిన గాలిమేడలు కూలిపోయాయి. ఆ తలంపుతో కృంగిపోయేవాడు. కాలిగా వున్నప్పుడు ఆలా కొలేజీ ధనవాలకుపోయి. ఏవోతీరనివాదంతో పిచ్చివానిలాగ దుఃఖబాష్పములను రాల్చేవాడు' ఆవిచారం, ఆభాధ, అతన్ని ఎప్పుడు కన్నంటు తూనేవుంటుంది.

గోపిలాంటివాళ్ళు, ముందు అభివృద్ధిలోనికి రావలసినవాళ్ళు, తేజంలో ఎంతమంది దారిద్ర్య సాగరంలో మునిగి పుకెగాలేతున్నారో? ఈవిధుకా అసాగరంలో ఎందరు మునిగిలేకుతూ వున్నారో?

గోపి, ప్రతాప బిద్దరికి లేదా ఏమిటి? ఇద్దరూ విద్యాజీవితకు దూరమయ్యారు. గోపి అర్థిక మాంద్యంతో కోటుంబ కష్టాలతో దూరమయ్యాడు. కాని ప్రతాప? ధనమందంతో కళ్యాణానక చదువుల తల్లిని కొలకన్నాడు. ఇదే బిద్దరికి లేదా.

నిర బ్రహ్మయ్యలింగం,

వివేకప్రశ్నలు

౧. ఒక్కపురము పేరొప్పు మూడక్కరముల ;
అది రెండు “అంతము”నకు - నరమగును ;
తల్లకిందుగ చదివిన - “తల్పము”నకు
అర్థమగు; నట్టి పురముపే - రరసి చెప్పుడు.

—శ్రీ కాసులనాటి హనుమచ్ఛాస్త్రి - గంగవరం.

౨. ఒక్కపదిమున కొప్పు నొల్లక్కరములు ;
అదియు వివరింప భూమికి నరమగును ;
“శతక మొక్కటి - ఒక మహాసాధ్వి - బుద్ధి -”
అందిమిడి యందు ; పేరొప్పు డట్టిపదము.

—శ్రీమతి గౌతమ ఆశ్రేయ - గుంటూరు.

జూన్ నెల చిత్ర ప్రశ్నలు

(1953 సం॥ జూన్ నెల సంచికలో ప్రకటింపబడిన)

వివేక ప్రశ్నలు

అను చిత్రప్రశ్నలకు సమాధానములు

౧. కరణము.   ౨. బాలనరస్వతి.

*   *   *   *   *

చందానెం   రెండు ప్రశ్నలకు సరియైన జవాబులు పంపినవారు

- 598 బి. బాన్ గారు - కొర్రవర్తి - శ్రీంధ్ర. ఉపా. సంఘం - కొనాయపాలెం
482 వట్నాయకుని సింహాచలం గారు - మేనేజరు - తొడుము
378 వోశల తమ్మిశెట్టిగారు - టీచరు - కంకలజానిపేట
385 రాజాం రామమూర్తిగారు - బేసిక్ టీచరు - చోళ్ళపడం
452 యం. శ్రీరామలుగారు - హెడ్ మాస్టరు - బేరరాయపల్లి
489 ఆర్. సుబ్రహ్మణ్యం గారు - టీచరు - బండార్లంక
69 తూముల అప్పలనాయుడుగారు - బేసిక్ హెడ్ మాస్టరు - నడిమికల్ల
నీలబోయిన అప్పలస్వామి - 8 వ తరగతి విద్యార్థి - శంబర
మాడడ్ల రామమూర్తి నాయుడు - 8 వ తరగతి విద్యార్థి - శంబర
341 భోగాపురపు సీతారామస్వామి గారు - హెడ్ మాస్టరు - కొట్టిక

జూలై, అగష్టు]

ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రారంభవిద్య

- 30 వీరాల రవణయ్య - 8 వ తరగతి విద్యార్థి - వత్సేరు
 888 ఆదివిశ్వ అచ్చారావుగారు - శంఖవరం
 464 అల్లంరాజు సూర్యారావుగారు - హైద్రాబాదు - శృంగారము
 521 అల్లంరాజు బంగారంగారు - అమలాపురము
 560 వాణ్ణేపు శేషగిరిరావుగారు - అమలాపురము
 77 దుంప రామమూర్తిగారు - చింతపల్లిపేట - మైనింగ్ గరివిడిదరి
 290 శేగిడి సత్యనారాయణగారు - మేనేజరు - కోటిపాం
 ఎ. యల్. నరసరాజుగారు - టీచరు - గజేకల్లు
 62 బి. హెచ్. పాత్రాడుగారు - హైద్రాబాదు - జగన్నాథవతస
 572 ఆర్. దివాకరరాజుగారు - టీచరు మేనేజరు - శేగిడిపల్లి
 బలివాడ మన్నభరావుగారు - టీచరు - తమరాం
 340 వి. సూర్యప్రకాశరావుగారు - హైద్రాబాదు - ఆరవపాలెం
 214 పూలపల్లి సైనారాచార్యులుగారు - హైద్రాబాదు - వైకుంఠలక్ష్మీపురం
 606 కలిడిండి సత్యనారాయణరాజుగారు - టీచరు - మొయిడ
 398 ఏలూరి సీతారాంగారు - డిప్యూటీ టీచరు - సిద్దాంతము
 కుర్ర సత్యనారాయణ - 8 వ తరగతి విద్యార్థి మెరకచానువరం

మొదటి ప్రశ్నకు మూత్రతే

- 391 భారతులఅంబికేయ శోభనాద్రిశర్మగారు - టీచరు - శనివారపుపేట
 310 ఎ. సీతారామస్వామిగారు - హైద్రాబాదు - సబ్బవరం
 గుడ్లపూడి హనుమంతరావుగారు - శనివారపుపేట

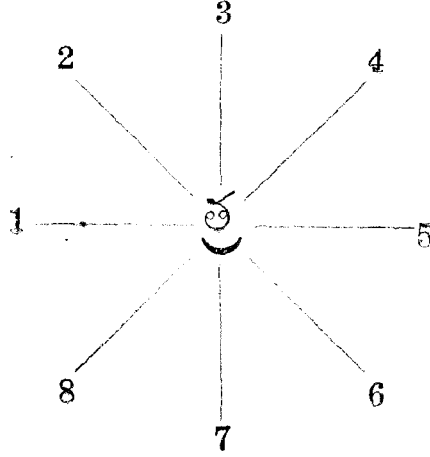
పదపూరణము - సమాధానములు

1,5 సంఖ్యలు	నరుడు	3,7 సంఖ్యలు	పురుడు
2,6 సంఖ్యలు	వరుడు	4,8 సంఖ్యలు	నిరుడు

చందానెం సరియైన జవాబులు పంపిన విద్యార్థులు

- 180 చి|| దుంపనారాయణమూర్తి - విద్యార్థి - చింతపల్లిపేట - మైనింగ్ గరివిడిదరి
 521 చి|| బంగారం - అమలాపురము
 560 చి|| శేషగిరిరావు - అమలాపురము
 చి|| కుర్ర సత్యనారాయణ - 8 వ తరగతి విద్యార్థి - మెరకచానువరం
 చి|| శ్రీమతి కుప్పిలి కృష్ణవేణి 7 వ తరగతి విద్యార్థిని - శంబర
 చి|| శ్రీమతి కుప్పిలి కశికరత్నం ,, ,, శంబర
 చి|| అరసాడ శేషవరావు - 8 వ తరగతి ప్రయివేటు విద్యార్థి - పెదనాయుడుపాలెం
 చి|| లాలం సత్యనారాయణ - ప్రయివేటు విద్యార్థి - పెదనాయుడుపాలెం
 చి|| సబ్బవరపు అన్నింనాయుడు డిటా డిటా
 చి|| సబ్బవరపు స్వామినాయుడు డిటా డిటా
 చి|| నారపాడు దేవుడు డిటా డిటా
 చి|| యస్. బి. సుధాకరరావు విద్యార్థి ఉండి

[విద్యార్థులు మాత్రమే దీనిని పూరింపవలెను చందాదాహులు కానివారు తప్పనిసరిగా రెండు అదాల తపాలాబిళ్ళలు సంపాదించు. తేనియో వారి పేర్లు ప్రకటింపబడవు.]

పదా:-మధ్యలోన్న 'త' అక్షరమును కలపకొని యీక్రింద తెలిపిన అర్థములకు సరి పోవునట్లు అయాసంఖ్యల పదములను పూరింపవలెను.

పదము	అర్థము
1,5 సంఖ్యలు...	ఒక తెలుగునెల
2,6 సంఖ్యలు...	గొడుగు
3,7 సంఖ్యలు...	కన్ను
4,8 సంఖ్యలు...	అకు

— శ్రీ ఆర్. సుబ్బాస్వామి,
టీచరు-బందార్లంక.

వింతపదములు - పొడుపుకథలు

[తమ్ముల్లా! చెల్లాయిలూ! ఈ క్రింద కొన్ని వింతపదములు, పొడుపుకథలు, ఉన్నవి, వీటి సమాధానాలు చాలగమ్యుత్తుగా ఉంటవి, మీరందఱు వీటిని చక్కగా నేర్చుకోండి. మీకు తెలిసిన పొడుపుకథలుంటే వ్రాసిపంపండి, అయితే అవి చాల గమ్యుత్తుగా - ప్రోత్సవిగా ఉండాలినుమా!]

పదము	జవాబు	పదము	జవాబు
వలకానివల	నవల	వరికానివరి	గోదావరి
కరముగానికరము	నూకరము	రసముకానిరసము	నీరసము
మండలముగానిమండలము	కమండలము	గళముకానిగళము	మంగళము
కీలుగానికీలు	నకీలు	రంగముగానిరంగము	సారంగము
కారముగానికారము	ఘోరకారము	పత్రికానిపత్రి	జాపత్రి
రాజుకానిరాజు	తెరాజు	సారముకానిసారము	కాసారము

— శ్రీమతి గౌతమి అర్రేయ - గుంటూరు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రారంభవిద్య

కంటికి కన్నడదు, చేతికిచిక్కదు	గాలి
తానుచూడలేదు ; ఇతరులకు చూపించును	దీపము
విశ్వమంతా ఒక్కఅక్షరములో నున్నది	స్త్రీ
అమ్మ అంటే నూనుకొంటవి	జనవులు
అయ్య అంటే తెలుసుకొంటవి	
చెవులు మెలిపెట్టి సాగదీస్తే	నీనా
చక్కగా పాడుతుంది	
మిదైమిద కుంకుమ ముద్ద	బొట్టు
అందటికి కన్నడుతుంది నాకు కన్నడదు	

కూర్పులు:— 1. ఎ. ఆశ్వత్థరజు. 2. ఎ. యల్. నరసరాజు

మద్రాసు ప్రాథమిక విద్యానిబంధనలకు సవరణలు

1. మద్రాసు - పోస్టునెంటుబార్నింగజెట్ ప్రకటన : 11 మార్చి 1953
 ప్రాథమిక పాఠశాలల రిగిస్ట్రేషను - ప్రభుత్వ సహాయములకు సంబంధించిన నియమములకు సవరణ
 (జి. బి. నెం. 441 ఎడ్యుకేషన్ 4 మార్చి 1953)

స వ ర ణ

1939 ఆగష్టు 21 వ తేదీన ప్రకటించబడిన విద్యాశాఖవారి నెం. 243 నోటిఫికేషనులోని వయోజన విద్యాపాఠశాలలకు చెందిన 6 వ చాప్టరులోని 6 వ నిబంధనకు ఈ క్రింది సవరణ చేయబడినది.
 గమనిక:- వయోజనవిద్య ఉపాధ్యాయ సర్టిఫికేట్లులులేని ఉపాధ్యాయులను 31 మే 1954 వరకు ఉపాధ్యాయులుగా నియమించుకొనవచ్చును.

— కె. యమ్. ఉన్నిధాన్,
 ప్రభుత్వ కార్యదర్శి.

2. మద్రాసు - పోస్టునెంటుబార్నింగజెట్ ప్రకటన : 25 మార్చి 1953
 ప్రాథమిక పాఠశాలల రిగిస్ట్రేషను - ప్రభుత్వసహాయములకు సంబంధించిన నియమములకు సవరణ.
 (జి. బి. నెం. 553, ఎడ్యుకేషన్, 19 మార్చి 1953)

స వ ర ణ

1939 ఆగష్టు 29 తేదీ పోస్టునెంటుబార్నింగజెట్ పార్టు 1-బి లోని 556-58 పేజీలలో ముద్రితమైన 21 ఆగష్టు 1939 తేదీన ప్రకటించబడిన విద్యాశాఖవారి నెం. 243 నోటిఫికేషనులోని ప్రభుత్వసహాయమునకు చెందిన 2 వ చాప్టరులోని 7 వ నిబంధనయందు ఈ క్రిందివిషయము 3 వ ఉపనిబంధనగా చేర్చుకొనబడవలెను.

పైన ఉదహరించబడిన 1 వ ఉపనిబంధనక్రింద నూతనముగా ప్రారంభింపబడిన పాఠశాలలకు, ప్రతిసంవత్సరముపై తరగతులను తెరుచుచు అభివృద్ధిచెందుచున్న పాఠశాలలకు, ప్రభుత్వపు గ్రాంటు మంజూరుచేయబడును.

— కె. యమ్. ఉన్నిధాన్.
 ప్రభుత్వ కార్యదర్శి

మద్రాసు ప్రాథమిక విద్యానిబంధనలకు సవరణలు

8. మద్రాసు-ఫోర్టు సెంటుజార్డ్ గజెట్ ప్రకటన: 1 ఏప్రిల్ 1953

మద్రాసు విద్యానిబంధనలకు చెందిన 138 వ నిబంధనలోని 3 వ సబ్ సెక్షన్ బదులు ఈ క్రిందిది పొందుపరచబడవలెను.

(జి. బి. నెం. 576, విద్యాశాఖ, 20 మార్చి 1958)

"సెకండరీ గ్రేడు లేక సీనియర్ బేసిక్ బ్రయిండు టీచర్స్ డిప్లొమా, మరియు ఎలిమెంటరీ గ్రేడు లేక జూనియర్ బేసిక్ బ్రయిండు టీచర్స్ డిప్లొమాలు పొందగోరు అభ్యర్థులు డిక్టేటెడ్ జాడు బ్రయినింగు స్కూల్స్ లో నిర్ణీతమైన శిక్షణను సైనుచు పొందవలెను. లేదా సెకండరీ గ్రేడు, సీనియర్ బేసిక్ డిపార్టుమెంటువారు లేక ఎలిమెంటరీ గ్రేడు, జూనియర్ బేసిక్ డిపార్టుమెంటువారు నిర్ణయించిన కోర్సును పూర్తిచేసి యుండవలెను. 1940-41 వ సంవత్సరములోగాని, అటుతరువాతగాని, శిక్షణ పూర్తి చేసుకొన్న ఎలిమెంటరీ గ్రేడు ఉపాధ్యాయులు 1940-41 లో గాని, లేక అంతకు పూర్వముగాని, శిక్షణ పూర్తిచేసుకొని, ఆ గ్రేడుకు చెందిన బ్రయిండు టీచర్స్ డిప్లొమా పరీక్షకు స్వాగతమున విదవ అయిదు సంవత్సరముల సర్వీసును పూర్తిచేసిన హక్కును ఎలిమెంటరీ గ్రేడు ఉపాధ్యాయులు- జూనియర్ బేసిక్ గ్రేడు ఉపాధ్యాయులు-మరియు నైదాకేట టీచర్స్ కాలేజివారి మాన్యుయల్ బ్రయినింగు డిప్లొమాను పొంది, తదపరి అయిదుసంవత్సరముల సర్వీసును పూర్తిచేసిన మాన్యుయల్ బ్రయినింగు ఇన్ స్పెక్టరునూ ఈ క్రింద పేర్కొన్న సందర్భములలో మాత్రము మరల బ్రయినింగు పొందవలసినము లేకయే సెకండరీ గ్రేడు లేదా సీనియర్ బేసిక్ గ్రేడు టి. యస్. యల్. సి. పరీక్షకు హక్కున అర్హులగుదురు.

(i) పైన పేర్కొన్నట్టి ఉపాధ్యాయులు యూనివర్సిటీవారి మెట్రిక్యులేషన్ పరీక్షపాస్ అయి ఉండవలెను. లేదా తదితర విధములుగా యూనివర్సిటీకోర్సులు చదువుటకు అర్హులుగా నుండవలెను. లేదా యిరాప్రమునకు చెందిన S. S. L. C. డిప్లొమాకు సరిసమానమైన దిగా డెరెక్టర్ ఆఫ్ పబ్లిక్ ఇన్ స్పెక్షన్ వారిచే అంగీకరించబడిన యితర డిప్లొమాను కలిగి యుండవలెను. లేదా

(ii) వివిధ ప్రకారాలకు చెందిన S. S. L. C. పబ్లిక్ పరీక్షలోగాని, మెట్రిక్యులేషన్ పరీక్షలోగాని, యి క్రింది విధముగా నూటికి మార్కులు వచ్చియుండవలెను.

	గణితం	శాస్త్రం	సివిల్ సైన్స్	ఎలిమెంటరీ లేక జూనియర్ సైన్స్	సోషల్ సైన్స్	చరిత్ర-భూగోళము	ఆంగ్లము సబ్జెక్టులు	స్పెషల్ సబ్జెక్టులు
	1	2	3	4	5	6	7	8
మెట్రిక్ (ఆంధ్ర)	85	80	80	విగతిన	రెండు యితర సబ్జెక్టులలోను 25% చొప్పున			
మెట్రిక్ (మద్రాసు)	85	80	80	25		25		
S.S.L.C. } 1929 పరీక్ష	35	30	30				ఒక్కొక్క దానిలో 25 చొప్పున	
డిటా } 1929 స్కీము	85	80	25	25		25	20	
డిటా } రి ఆర్గనైజ్డ్ జూనియర్ స్కీము	85	80	80	25	25			ఒక్కొక్క దానిలో 80 చొప్పున

పూ :- (రి ఆర్గనైజ్డ్ స్కీము) పై పేర్కొన్న సబ్జెక్టులలో 3, 4, 5 సబ్జెక్టులలో ఏ ఒక్కదానికీగాని, కొన్నింటికీగాని అనుమతి (Exemption) తీసుకొన్న విద్యార్థులకు మాత్రము స్పెషల్ సబ్జెక్టులు చూడవలెను. అట్లే పైన పేర్కొన్న సబ్జెక్టులలో మొదటి అయిదు సబ్జెక్టులకు హాజరైన విద్యార్థులకు స్పెషల్ సబ్జెక్టులు చూడవలెను.

—కె. యమ్. ఉన్నిపాన్.

ప్రభుత్వ కార్యదర్శి.

అంధరాప్రదేశ్ ప్రారంభవిద్య

4. మద్రాసు ఫోర్టుసెంటు జార్జిగజెట్ ప్రకటన: 18 మే 1953

(జి. బి. నెం. 1032 ఎస్యూకేషన్, 5 మే 1953)

మద్రాసు విద్యానిబంధనలలోని 87 (a) నియమమునందలి రెండవ వాక్యమునందు “ఇంగ్లీషు విద్యక విషయముగా (Optional subject) కల్గి” అను మాటలకును- “నాల్గవసారి నందు ప్రవేశించుటకు అర్హులై యుందురు.” అను మాటలకును మధ్య యీక్రిందివిషయమును చేర్చుకొనవలెను.

“లేక సీనియర్ బేసిక్ పాఠశాలలయందలి బేసిక్ స్కూలు లీవింగు సర్టిఫికేట్ పరీక్షను ఇంగ్లీషు విద్యక విషయముగా కల్గియుండి ఉత్తీర్ణులై 8 వ తరగతి నుండి పై తరగతికి ప్రవేశమును చేయుటకు విద్యార్థి యొక్కతను దెబ్బ నటువంటి బేసిక్ స్కూలు లీవింగు సర్టిఫికేట్టును ఒక సీనియర్ బేసిక్ స్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయునిచే పొందినవారు.”

—కె. యమ్. ఉన్నిధాన్,
ప్రభుత్వ కార్యదర్శి.

5. మద్రాసు - ఫోర్టుసెంటు జార్జిగజెట్ ప్రకటన : 20 మే 1953

ప్రాథమిక పాఠశాలల రిక్విషను - ప్రభుత్వసహాయములకు చెందిన నిబంధనలకు సవరణలు.

(జి. బి. నెం. 1039, ఎస్యూకేషన్, 12 మే 1953)

1939 ఆగష్టు 29 వ తేదీ ఫోర్టుసెంటు జార్జిగజెట్ పార్టు 1 - బి లోని 550-53 పుటలయందు ప్రకటించబడిన మద్రాసు విద్యాశాఖవారి 1939 ఆగష్టు 21 వ తేదీ నెం. 243 నోటిఫికేషనులోని ప్రాథమిక పాఠశాలల రిక్విషను, ప్రభుత్వ సహాయముల మంజూరునకు చెందిన నియమములకు సవరణ-

స వ రణ లు

1 వ చాప్టరు - రిక్విషనుకు నియమములు

(1) ఒకటవ నియమములోని మొదటి వాక్యమునందలి “ప్రాథమిక పాఠశాలలు అను మాటలకు తరువాత ఈ క్రిందిమాటలను చేర్చుకొనవలెను.

“ బేసిక్ పాఠశాలలు మరియు బేసిక్ పాఠశాలలతో కలిసియుండు ప్రీబేసిక్ విభాగములు.”

(2) రెండవవాక్యమునందు “నూతన పాఠశాలలు” అను మాటలకు మధ్య “ప్రాథమిక” అను మాట చేర్చుకొనబడవలెను.

(3) రిక్విషను, ప్రభుత్వసహాయములకు చెందిన నిబంధనలలోని 10 వ నియమమునందు ప్రస్తుతము అరంభము నందున్న వాక్యమునకు ఈ క్రింది దానిని చేర్చుకొనవలెను.

“బేసిక్ పాఠశాలలకు అనుబంధముగా నున్న ప్రీబేసిక్ విభాగములు (సెక్సులు) మరియు”

2 వ చాప్టరు

(4) 6 వ నియమములోని సబ్ క్లౌజ్ (a) (iv) లోని “అయిదు సంవత్సరముల వయస్సు” అను మాటలకు తరువాత ఈ క్రింది దానిని చేర్చవలెను.

“2½ సంవత్సరములు, 6 సంవత్సరముల మధ్యవయస్సుగలిగి బేసిక్ పాఠశాలలకు అనుబంధముగా నుండు ప్రీబేసిక్ సెక్షన్లలో చేర్చబడగల్గిన బాలురులేవైన”

(5) “ప్రాథమిక పాఠశాలల రిక్విషను - ప్రభుత్వసహాయముల మంజూరునకు నిబంధనలు” అను టైటిల్ కు దిగువన అనకొనియుండు నియమముల అరంభమునందు ఈ క్రింది గమనికను చేర్చుకొనవలెను.

గమనిక :- ఈనియమములు వివరములయందలి తగిన మార్పులతో బేసిక్ పాఠశాలలకును, వాని కనుబంధించి యుండు ప్రీబేసిక్ సెక్షనులకును, అనువర్తించును. ప్రీబేసిక్ సెక్షనులకు సంబంధించిన ఇన్ఫర్మేషను అవసరమైనస్థలములలో అప్రెండైస్మెంట్ నిర్ణయించబడిన ఫారములలో ఇవ్వబడును. బేసిక్ పాఠశాలలయందలి “గడ్డే” అను శబ్దము ప్రాథమిక పాఠశాలలోని తరగతులకు చెందును.

—వ. గోవిందమీనన్.
ప్రభుత్వసహాయకార్యదర్శి.

మాసఫలములు 1953 ఆగష్టు 15-సెప్టెంబరు 14 వరకూ

మేషరాశివాకిత : ఆగష్టు 23 లోపల బంధుసమాగమము, ప్రయాణములకు, క్రమవిక్రయములకు అనుకూలము. ధనలాభము. ఉద్యోగవ్యాపారానుకూలము. 26 లోపల ఆరోగ్యభంగము. ధనవ్యయము. కార్యవిఘ్నములు 27 నుండి సెప్టెంబరు 3 లోపల మధ్యము. ఆగష్టు 14 వరకు కార్యజయము. నూతనయత్నములు, కట్టడములు. మార్పులు, మున్నగువాటికి అనుకూలము.

వృషభము : 28 లోపల ఆర్థికపరిస్థితులు బాగావుండును. దరిమిలా మార్పులతోకూడి యుండును. ఆరోగ్యము వృద్ధియగును. సెప్టెంబరు 5లోపల ప్రయాణములు, వ్యయమిక్కువ. అనంతరము వ్యవహార కార్యజయము. ధనలాభము. సెప్టెంబరు 6, 7, తేదీలలో కట్టడములువృద్ధిరాలు. క్రమవిక్రయములు మున్నగువాటికి అనుకూలము. 11, 15 తేదీలలో వాతకోతలు అనుకూలము.

మిథునము : 22 ఆగష్టువరకు ధనలాభము. దరిమిలా ఇంకను వృద్ధియగును. కాని కొన్ని చిక్కులను, కలహములను, ఎదుర్కొనవలసినవచ్చును. 27 కంట్రాక్టులు వృద్ధిరాలు అనుకూలము. సెప్టెంబరు 5-5 తేదీలలో మొండివ్యవహారములు, లోగడకానిపనులు వూర్తియగును.. కార్యజయముగల్గును. ఆర్థిక వ్యాపారములు బాగుండును. కాని కశత్ర ఆరోగ్యము చెడును.

కటకము : 26 వరకు కార్యములందు తొందరకూడదు. పనులు నిదానముగ చేయవలెను. సెప్టెంబరు 5 నుండి వ్యాపారము వృద్ధిచెందును. ధనలాభముకల్గును. ఉద్యోగవ్యాపారములునిలకడగయుండును. సెప్టెంబరు 5లోపల స్థిరమార్పులు. భూవ్యవహారములు మున్నగువాటికి అనుకూలము. ఉద్యోగములోను, వ్యవహారములోను, 5 వ తేదీలాభవాయకము.

సింహము : 28 లోపల మిత్రులవల్లలాభము. 27 లోపల అనవగరవ్యయము. మనసు చికాకుగ నుండును. సెప్టెంబరు 5నుండి వ్యయము తగ్గును. ధనలాభముపొందును. ప్రయాణములుచేయుదురు. ఉద్యోగములో అభివృద్ధి, ఇంజనీరింగు మొదలగు స్థిరమార్పులలో కార్యానుకూలము. అభివృద్ధి ప్రాప్తము కొన్నిలాభయత్నములకు విఘ్నములువచ్చును. అయినను మొత్తముమీదలాభము.

కన్య : సెప్టెంబరు 5 లోపల మిచిక్కులన్నియు తొలగి ఉద్యోగవ్యాపారములు అనుకూలించును. ధనలాభము కల్గును. శుభలాభములు మెండు. దూరప్రయాణములుచేయుదురు. వివాహశోభివృద్ధియగును.

ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రచారంభవిన్య

పెద్దెంబరు 2 వ వారంలో విషయములు స్తంభించును. మొత్తముమీద యీ నెలమీకు సర్వకార్య జరుగను నూచించును.

తేల : శ్రేణుజయము, దావాజలోవిజయము, ఉద్యోగవ్యాపారములతో ఆభిర్యుద్ధి, నూతనసమృద్ధియును, పలురకములగు ధనలాభము. మున్నగువిషయములు యీ నెల అంతయు ఎక్కువ సంతోషలాభదాయకమైయుండును. కొని మార్గములోకొన్ని కష్టములు ఆరంభించును. వానిని మీరు ధైర్యముగ నెదుర్కొనగలరు. అధికారకారవములు మెండు.

వృత్తికము : 23 లోపల కళత్రతతోగృహము గరిగనుండదు. ధనకృత్యమెక్కువ. తర్వాత పరిస్థితులు మారిడినినాభివృద్ధిగాంతురు. చిత్తులు మబ్బువిడిచిపట్టువిడిచి క్రమేపి ధనలాభముకల్గును. ఉద్యోగ వ్యాపారములు సామాన్యముగ నడచును. యత్నములన్నియు ఆగష్టు 27 దరిమిలా చేయవలయును. గరిమాసములోపలె నిరుత్సాహముండదు.

ధనుస్సు: ఆగష్టు 20 లోపల గతవర్షమెంటులో అనుకూలము. లోగడ చిక్కలు తొలగుటకు వీలైన దినములు. 23 లోపల వ్యవహారాది కార్యములలో అవజయము, కార్యవిఘ్నములు. సెప్టెంబరు 1 లోపల ఆరోగ్యభంగము, బంధువర్గాదులలో చిక్కలు, వ్యాపారనష్టము, ధరిమిలా కార్యములు క్రమేపి అనుకూలమునెందును, మంచి ఆలోచనలతో వ్యాపారములను నడిచేయుదురు.

మకరము : బుద్ధి వికాసముతో 23 వరకు శక్యమౌతురు. కౌని తర్వాత జైన్మతముకలవల్లి వ్యాపారాభివృద్ధి గాంతురు. సప్తాంబర కి లోపల ధనలాభము జరిమిలా కొన్నిచిహ్నులు. ఆర్థికవృద్ధి కలును. తొండరపాటు చెందక వ్యాపారము నిలకడతో చేయవలెను. స్థిరమైన మార్కులు 6, 7, 8 తేదీలలో చేయదురు, విజృంభణ కూడదు.

కుంభము : 28° లోపల ధనలాభము. దరిమిలా ఆరోగ్యము చెడును. అనవసరమైన వ్యయము, విరోధములు ఆగష్టు నెలాఖరువరకు బాధించును. తర్వాత సెప్టెంబరునెలలో చిక్కలు తొలగును. వ్యాపారాది కార్యములు మధ్యమస్థాయిలో నడచును. నూతన వ్యాపారము, గృహనిర్మాణము మున్నగునవి తలపెట్టవచ్చును.

మీనము : ఆగష్టు నెలాఖరులోపల ప్రయాణములు, బంధుదర్శనము. సెప్టెంబరు నెలలో కార్యజములు, భనలాభము, వ్యవహారజములు 5, 9 లోపల నూతనకృష్టి లాభము. కౌని ముందుముందు ఆరోగ్యముచెడు నూచనలున్నవి. ఆహారాది నిమిషాలనుకల్గి తరుచు ప్రయాణములు చేయక జాగ్రత్తతో మెలగుట మంచిది.

ప్రశ్న :- వివరములు కోరువారు ఒక రూపాయి మనియార్డరు చేయవలెను.

1953-7-26 4-3 P. M. చంద్రగిరి గ్రామ పరిషత్.

ఈ గ్రహణము అగ్నిరాశిలో పడుటవల్లను అగ్నాధిపతి షష్ఠినితిలోనుండుటవల్లను దేశములో
క్షేమముఅగ్నిభయము, చోరభీతి, రోగభయము మొ॥ కష్టఫలములెక్కువగును. జనులు రోగపీడితులై
చాలవరకు మరల ఆరోగ్యమునొందుదురు. యుద్ధమువలనగాని, ఇతరరూపములద్వారాగాని నావికపైనికొ
వలిలో వ్యయమెక్కువగును. రాజకీయవర్గములో న్యూనసంభవించును. శాసనసభ్యులలో మార్పులుగల్గును.
రాజ్యాంగపరిపాలన ప్రజలమెప్పును సొందజాలక ఆఠాంతిగిండచును. విదేశాంగవిషయములలో క్లిష్టపీఠు.
శరప్పడును. అష్టమమందు ర, కు, బు, కేలు చేరుటవల్ల పెక్కుప్రమాదములవల్ల మరణభయము జాన్తి
యగును, అనేక కష్టములువచ్చును. కోశాగారములో పరిపీఠులు తారుమారగుచుండును. ఈభీభత్సస్థితులు
శ్రీ. మా 18 ది వరకునుండును. అనంతరము శాంతివర్షదగలదు.

అక్కా-వర్షుల సర్వము,

శ్రీమతిసుకుమారి

అ. గళారము, ఏలూరు.

కుంభ - బొల్లి

నెగ, నవాయి, మేహపొడ, చర్మ
వ్యాధులు, శ్రీల ఋతుదోషములు,
చంటిబిడ్డల అనాస మొ॥ వ్యాధులకు

గ్యారంటీ చికిత్స

వ్యాధి పరీక్షనిమిత్తము మా వద్దకు రావలసి
రములేదు. వ్యాధి అక్షణములను విపులముగా
ప్రాసిఫల్యచో వ్యాధి నిర్ధారణచేసి అనుకూల
మైన మందులు వి. పి. గా పంపబడును. ఎక్కి
మొండిప్రణామములైననూ, ఎంతకాలమునాండి
యొన్నవైనను అతినిష్ఠతో కుడగర్చబడును.
వివరములకు ప్రాయోగం.

శేటలాగ్ ఉచితము.

అన్నిచోట్లను ఏజంట్లు కావలెను.
సరస్వతీ కమిషను యివ్వబడును.

టి.వి. రెడ్డి & కో., (రిజిస్టర్డ్)

H.O. గోపాలపురం, రూర్పుగోదావరిజిల్లా
(6) (రయా) తణుకు.

దగ్గునాశన్

దగ్గు, తుయదగ్గు, కోరింతదగ్గు,
వగర్చుదగ్గు, కొండనాలుక, ఉబ్బు
సము, పీనస, పిల్లికూతలు, జలుబు,
గుండెపడిశము మొదలగువానిని పో
గొట్టును, చాలమంది దీనిని వాడి
గుణమును పొందియున్నారు.

మూడు పూటలకే గుణమునిచ్చును.
దీని నిజానిజములు తెలిసికొనుటకు
ఒకపర్యాయము వాడిచూడండి.

మూడుకోజులకు సరిపడు మందు రు 0-3-0
పదికోజులకు సరిపడు మందు రు 0-8-0

 పేడలకు ఉచితము.

సాక్షి వైద్యాలయ,

5/82 శేషయ్యపేథి, విజయవాడ.

ప్రకటన

మా వద్దను బేసిక్ స్కూలుకు
కావలసిన యావత్తు యెక్స్‌ప్రెస్ మెం
టున్న, ఇంటికి, ఆఫీసుకు, ప్రైవేట్ కి,
స్కూలుకు కావలసిన యావత్తు పరిష్క
చరున్న సరసమయిన ధరలకు
దొరకును.

వివరములకు :

ది జై హింద్ టెంబల్ వర్క్స్ &
క్రాఫ్ట్ ఎక్స్‌ప్రెస్ మెంటు మార్బు,

తాడేపల్లిగూడెం.

పల్లిమగోదావరిజిల్లా.

దంతచూరమ్

అమృతతుల్యమైన ఒషధులచే తయారు
చేయబడినది. ఊకమసి, రంగు, విప్పర
మెంట్లచూర్ణముకాదు, చిగుళ్ల వాపు, తీపు,
విప్పిళ్ల బాధ, జోటిదుర్వాసన, పళ్లలో
నూత్మకేవులు చేరుట మొదలగునవి నివా
రించును. కడలిసపళ్ళు పీకనవసరములేకుండా
గట్టిపరచి చిరికాలము పలుత్యమునిచ్చును.
వేడికాఫీ, మంచు, పంచదార మొదలగునవి
ఆమితముగా వాడినందువల్ల వచ్చేదోష
ములనుండి కాపాడును. ఒక పర్యాయము
వాడిచూచిన నిజానిజములు మీకే
తెలియును. పొట్లము రు 0-2-0

సాక్షి వైద్యాలయ,

5/82 శేషయ్యపేథి, విజయవాడ.

శ్రీ మదాంధ్ర మహాభారతము

(పద్యకావ్యము - కవిత్రయ ప్రణీతము)

పండిత పరిశోధితము	(క్యాలికో బైండు)
పూర్తి పతి 8 సంపుటములలో ...	26-0-0
" 7 సంపుటములలో ...	28-0-0
విడి సంపుటము 1 కి ...	4-0-0

శ్రీ మదాంధ్ర మహాభాగవతము

పద్యకావ్యము - పోతనామాత్య ప్రణీతము

పండిత పరిశోధితము	(క్యాలికో బైండు)
సంపూర్ణ పతి—ఒకే సంపుటము ...	12-0-0
" —రెండు సంపుటములు ...	14-0-0
" —మూడు సంపుటములు ...	16-0-0
భర్తృహరి సుభాషితము (క్యాలికో బైండు)	4-0-0
శ్రీకృష్ణ కర్ణామృతము (క్యాలికో బైండు)	3-0-0
శ్రీరామ కర్ణామృతము (క్యాలికో బైండు)	2-8-0

శ్రీ మద్భగవద్గీత (పండిత పరిశోధితము)

అర్జున సాత్విక్యసహితము క్యాలికో బైండు ...	2-0-0
" రేపదు బైండు ...	1-8-0
మూలం రేపదు ...	0-6-0
అర్జున వచనము చిన్న పైజా ...	0-8-0
భాస్కర రామాయణము - పద్యకావ్యం (అమృతో నున్నది)	

(ప్రకాశకులు :

రామా అండ్ కో., (H. O.) ఏలూరు.

ప్రాంతాలు : గుంటూరు - రాజమండ్రి - భీమవరము - తెనాలి - విజయవాడము